

**ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Ο ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥ**

Σπουδάστριες:

Ρουμελιώτη Ν. Ελευθερία
Πρίνου Α. Μαρία

Επιβλέπων Καθηγητής:

Χαλκιάς Γεράσιμος
Καθηγητής Τ.Ε.Ι

ΠΑΤΡΑ 2000

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	3257
----------------------	------

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ	I
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	II
1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
1.1 Ορισμός	1
1.2 Οργανισμοί πριν τον Α.Σ.Ο	2
2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
2.1 Ιδρυτικός Νόμος	4
2.2 Σκοποί του Α.Σ.Ο.	6
2.3 Κορινθιακή Σταφίδα	7
2.4 Ποιότητα Σταφίδας	11
3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
3.1 Διοικητικά Όργανα	16
3.2 Όργανα Εποπτείας	31
3.3 Διοικητική Διάρθρωση του Α.Σ.Ο.	35
3.4 Προσωπικό του Α.Σ.Ο.	41
4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
4.1 Σταφιδικά Μέτρα	44
5. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	
5.1 Νόμος Διάλυσης	59
6. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	
6.1 Συμπέρασμα	64
7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	68

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά όσους συνέβαλαν και κατέστησαν δυνατή την δημιουργία της εργασίας αυτής. Ειδικότερα, ευχαριστούμε πάρα πολύ τους γονείς μας για την αμείωτη συμπαράστασή τους στην προσπάθειά μας καθόλη την φοιτητική μας πορεία και πιο συγκεκριμένα στην διεκπεραίωση αυτής της πτυχιακής εργασίας.

Τις θερμές μας ευχαριστίες επίσης σε όλους τους ανθρώπους που μας βοήθησαν στην συλλογή των στοιχείων για την εργασία αυτή.

Πιο συγκεκριμένα ευχαριστούμε τον κ. Σπηλιωτόπουλο υπάλληλο της Παναιγιαλείου Ένωσης Συνεταιρισμών, την κ. Πολίτη, υπάλληλο του Χημείου του Α.Σ.Ο Πάτρας, τους υπαλλήλους της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αιγίου, τους υπαλλήλους του Ιστορικού Αρχείου Αιγίου, τον Διευθυντή της Παναιγιαλείου Ένωσης Συνεταιρισμών, κ.Χατζηβασιλείου και τους υπαλλήλους της Πατραϊκής εφημερίδας «ΓΝΩΜΗ» για την παράθεση του αρχείου τους.

Τέλος ευχαριστούμε τον καθηγητή μας κ. Χαλκιά Γεράσιμο για την αμέριστη συμπαράσταση και τις πολύτιμες συμβουλές του.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο Α.Σ.Ο. ιδρύθηκε το 1925 με σκοπό την προστασία της τιμής και της ποιότητας της σταφίδας. Η δημιουργία του ήταν αποτέλεσμα της λεγόμενης σταφιδικής κρίσης, η οποία προήλθε από την διαρκώς αυξανόμενη δυσαναλογία μεταξύ της παραγωγής και της εξαγωγής του προϊόντος. Η υπερπροσφορά της σταφίδας δηλαδή είχε σαν επακόλουθο την πτώση της τιμής της. Κατά συνέπεια, επιβάλλονταν η δημιουργία ενός οργανισμού για να προστατέψει τους παραγωγούς και την ίδια την σταφίδα.

Ο οργανισμός βρισκόταν κάτω από την επίβλεψη των Υπουργείων Γεωργίας, Εμπορίου και Εθνικής Οικονομίας, χωρίς αυτό να σημαίνει απόλυτα ότι εξαρτώνταν από αυτά. Δημιούργησε αυτόνομη διοίκηση και δίκτυο και ήταν ο αποκλειστικός διαχειριστής της σταφίδας.

Σταδιακά αναπτύχθηκε και έγινε κερδοφόρα επιχείρηση, δημιουργώντας υποκαταστήματα σε πολλούς νομούς της Ελλάδας. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ήταν ο οικονομικός υποστηρικτής του οργανισμού και τον χρηματοδοτούσε.

Χάρη την δημιουργία του, μειώθηκε αισθητά ο κρατικός παρεμβατισμός στην τιμή της σταφίδας χωρίς βέβαια ποτέ να εκλείψει. Έδωσε ώθηση στην ανάπτυξη του προϊόντος αλλά και στην Ελληνική οικονομία γενικότερα χάρη τις εξαγωγές. Η διοικητική διάρθρωσή του ήταν υποδειγματική στην θεωρία τουλάχιστον, γιατί στην πράξη ήταν αδύνατον να εκλείψουν τα προβλήματα που υφίστανται σε όλους τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις.

Οι διεθνείς συγκυρίες και η προσαρμογή του στα σημερινά δεδομένα δημιούργησαν τα προβλήματα αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός (Α.Σ.Ο.) είναι ένας οργανισμός με μορφή νομικού προσώπου, που ιδρύθηκε για την προστασία της παραγωγής της σταφίδας.

Πριν την ίδρυσή του , το θέμα του ελληνικού σταφιδοκάρπου το είχε διαχειριστεί κατά σειρά το Κράτος από το 1895 έως το 1898, η Σταφιδική Τράπεζα κατά τα έτη 1899-1904, η Προνομιούχος Εταιρία από το 1905 έως το 1923 και η Εθνική Τράπεζα το 1924.

Πιο συγκεκριμένα η Σταφιδική Τράπεζα αποτελούσε ιδιόρρυθμη ανώνυμη εταιρία με μορφή αλληλοπιστωτικού οργανισμού, που είχε σαν οικονομική βάση την εισφορά του σταφιδοκάρπου από τους σταφιδοκτηματίες και σκοπό την προστασία και ενίσχυση της σταφιδοπαραγωγής.

Ιδρύθηκε στις 17-6-1899 με τον ιδρυτικό νόμο ΒΦΠΓ. Η Τράπεζα ιδρύθηκε έπειτα από την μεγάλη σταφιδική κρίση του 1893 που ήταν συνέπεια της υπερπαραγωγής και είχε προκαλέσει με την σειρά της, μεγάλη προσφορά και πτώσεις της τιμής του προϊόντος στις ξένες κυρίως αγορές.

Ειδικότερα σκοποί της Τράπεζας ήταν:

- η εφαρμογή όλων των απαραίτητων μέτρων για την επέκταση της κατανάλωσης της σταφίδας στο εξωτερικό.
- η χορήγηση καλλιεργητικών δανείων στους σταφιδοκτηματίες με τόκο μέχρι 5% και δανείων με ενέχυρο τη σταφίδα με τόκο μέχρι 7%.
- η χορήγηση στους παραγωγούς θειικού χαλκού και θειαφιού και άλλων ειδών και μέσων χρήσιμων για την καλλιέργεια.
- η βελτίωση της ποιότητας της σταφίδας και ταυτόχρονα της συσκευασίας του προϊόντος.
- η σύσταση γενικών αποθηκών σύμφωνα με τον Νόμο ΒΥΙΗ του 1896 κτλ.

Σαν αρχικό κεφάλαιο της, το Δημόσιο κατέβαλε 4.394.965 δρχ. που προέρχονταν από την εκκαθάριση ποσοτήτων σταφίδας που είχε το κράτος. Οι πόροι της Τράπεζας ήταν η εισπράξεις από την πώληση αυτής της ποσότητας σταφίδας, οι τόκοι και άλλα εισοδήματα που αναγνώριζε ο Νόμος μέσα στο κύκλο των εργασιών της.

Η διοίκηση του ιδρύματος είχε ανατεθεί σε οκταμελές συμβούλιο που το 1/3 από τα μέλη του ανανεώνονταν κάθε χρόνο από την Συνέλευση των μετόχων. Υπήρχε και κρατικός επίτροπος χωρίς ψήφο, με δικαίωμα όμως να ελέγχει τα βιβλία και την αλληλογραφία της Τράπεζας.

Από την αρχή σχεδόν της λειτουργίας της σημειώθηκαν κομματικές επεμβάσεις, καταχρήσεις, και διαχειριστικές ανωμαλίες. Εκτός από την κακοδιαχείριση, ο περονόσπορος που κατέστρεψε το 1900 τα αμπέλια και η μεγάλη πτώση στο εξωτερικό της τιμής της σταφίδας το 1902 προκάλεσαν πρόσθετη κρίση με αποτέλεσμα την κατακραυγή εναντίον της Τράπεζας, ένοπλα συλλαλητήρια σε διάφορες σταφιδοπαραγωγικές περιοχές της Πελοποννήσου, ιδιαίτερα στον Πύργο που είχε σαν αποτέλεσμα την διάλυση του οργανισμού το 1904, που άφησε παθητικό 20.000.000 δρχ. και 200.000.000.λίτρα σταφίδας χωρίς αγοραστή.

Το 1905 ιδρύθηκε σαν διάδοχο σχήμα η Προνομιούχος Εταιρία προς προστασία της παραγωγής και εμπορίας της σταφίδας. Η εταιρία αυτή διαχειρίστηκε το θέμα της σταφίδας μέχρι το 1923 οπότε και ανέλαβε η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Η μη αποτελεσματική διαχείριση της σταφίδας αλλά και η μη ικανοποίηση των αιτημάτων των σταφιδοκαλλιεργητών, οδήγησε στην ίδρυση του Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού το 1925.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Με το Νομοθετικό Διάταγμα της 10-12/8/1925 ο Α.Σ.Ο. αναγνωρίζεται κοινωφελές νομικό πρόσωπο. Ορίζεται ότι για την προστασία της καλλιέργειας και εμπορίας της Κορινθιακής Σταφίδας ισχύει από την ημέρα της δημοσίευσης του άνω Νομοθετικού Διατάγματος, περί Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού , Αυτόνομη Οικονομική Οργάνωση η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο και εδρεύει στην Πάτρα με την επωνυμία « Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός» και για τις διεθνείς σχέσεις αναφέρεται ως «Central Current Office».

Σύμφωνα με το Νομοθετικό Διάταγμα της 26-9/30-11/1955, κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο οι μέχρι τότε διάσπαρτες διατάξεις νόμων σχετικά με την προστασία της Κορινθιακής Σταφίδας από τον Α.Σ.Ο. και ο οργανισμός τέθηκε κάτω από την εποπτεία του Υπουργείου Εμπορίου.

Συνοπτικά ο Α.Σ.Ο. προστάτευε και ενίσχυε την σταφιδοπαραγωγή :

- 1.με διατήρηση παρακρατήματος (1925-1935)
- 2.με κατάργηση παρακρατήματος (1935-1939)
- 3.με ενιαία διαχείριση της σταφίδας (1940-1952)
- 4.με απόλυτη ελευθερία του εμπορίου σταφίδας (1953-1992).

Ο Α.Σ.Ο. σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο του 1925 αποσκοπούσε στην εξισορρόπηση της προσφοράς και της ζήτησης του προϊόντος, στην διαχείριση και διάθεση της σταφιδοπαραγωγής, στην ασφάλιση της, στην βελτίωση της ποιότητας των αποθηκών, στην καλύτερη διαχείριση κτλ. Μετέπειτα νόμοι κατάργησαν, τροποποίησαν ή βελτίωσαν τις διατάξεις του Νομοθετικού Διατάγματος του 1925 όπως π.χ. ο νόμος 5507/52 που καταργούσε την περιβόητη διάταξη ασφάλισης κατά των κινδύνων της καταστροφής της σοδειάς από το χαλάζι και τον παγετό. Ο Νόμος 5/36 εκτός των άλλων καταργούσε το παρακράτημα, εγκαινίαζε ελεύθερη αγορά των πλεονασμάτων της παραγωγής και φρόντιζε για την κατάρτιση κτηματολογίου σταφιδαμπέλων, παράλληλα με τον Νόμο Αστικού Δικαίου 753/37 που προνοούσε για την αποζημίωση μετά από την καταστροφή μέρους των αμπελιών με σκοπό τον περιορισμό της παραγωγής και ακόμα την βελτίωση της τιμής.

Ο Αστικός Νόμος 1476/40 ρύθμιζε την ενιαία διαχείριση της σταφίδας για λογαριασμό των σταφιδοπαραγωγών και προέβλεπε την κάτω από ορισμένους όρους, εξαγωγή της σταφίδας. Το Νομοθετικό Διάταγμα 696/46 επανέφερε την αναγκαστική ασφάλιση κατά των κινδύνων χαλαζιού και παγετού, το Ν.Δ. 1246/49 καθιέρωνε την συγκέντρωση και διαχείριση τόκων από τον Α.Σ.Ο., ο Νόμος 2221/52 καταργούσε την ενιαία διαχείριση και την ένωση εξαγωγέων της Κορινθιακής Σταφίδας και ίδρυε την Ένωση Σταφιδεργοστασιαρχών Κορινθιακής Σταφίδας, που με βάση το ελεύθερο εμπόριο και χωρίς περιορισμούς στο εμπορικό κέρδος έκανε εξαγωγή του προϊόντος. Το Ν.Δ. 24940/53 έδινε απόλυτη ελευθερία

στο εμπόριο της σταφίδας πάντα όμως μέσα στα πλαίσια του Α.Σ.Ο.

ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ Α.Σ.Ο

Οι σκοποί του Α.Σ.Ο. πάντα σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Νομοθετικού Διατάγματος ήταν οι εξής:

- η προστασία της σταφιδοπαραγωγής με την ισορρόπηση προσφοράς και ζήτησης.
- η αποθήκευση, επεξεργασία, και διαχείριση του προϊόντος.
- η εξαγορά της σταφίδας στις καθοριζόμενες κάθε χρόνο τιμές από τους Υπουργούς Εμπορίου, Οικονομικών και Γεωργίας.
- η αποκλειστική εισαγωγή από το εξωτερικό μελάσσης ή άλλης ύλης για την παραγωγή οινοπνεύματος.
- η διαφήμιση και μέριμνα για την επέκταση της κατανάλωσης στο εξωτερικό.
- η προσπάθεια για βελτίωση της καλλιέργειας, ελάττωση του κόστους παραγωγής και περιορισμό για αύξηση ανάλογα των αμπελιών.
- η αντιμετώπιση της φυλλοξέρας
- η προμήθεια χρήσιμων για την σταφιδοκαλλιέργεια φαρμάκων, υλικών και άλλων ειδών.
- η ασφάλεια από τον κίνδυνο του χαλαζιού και του παγετού.
- η κατάρτιση κτηματολογίου αμπελιών.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΔΑ

Η κορινθιακή σταφίδα είναι γνωστή στην Ελλάδα και ως μαύρη σταφίδα, λιανορώγι και τσιμπίμπα. Στο

διεθνές εμπόριο ξηρών καρπών είναι γνωστή ως «Raisin de Korinthe» και «Currant». Το είδος αυτής της σταφίδας καλλιεργείται συνήθως στην Πελοπόννησο. Από εκεί μεταφέρθηκε στην Καλιφόρνια, στην Αυστραλία και την Νότια Αφρικανική Ένωση.

Η ποικιλία αυτή ανήκει στο γένος «άμπελος». Το πρέπνον της είναι πάρα πολύ σκληρό και έχει φλοιό που αποχωρίζεται σε μακριές και πλατιές λωρίδες. Οι νέοι βλαστοί έχουν ανοιχτό πράσινο χρώμα και είναι λείοι με μερικές κόκκινες ραβδώσεις. Τα νεαρά φύλλα έχουν βαθύ πράσινο χρώμα και φέρνουν στην κάτω επιφάνεια ένα ελαφρό χνούδι. Το μέγεθός τους είναι μέτριο και το μήκος τους ίσο ή ελάχιστα μεγαλύτερο από το πλάτος τους (15x15εκ ή 16x15εκ). Συνήθως είναι πεντάλοβα και παχιά όχι επίπεδα και δεν σπάζουν εύκολα. Ο μισχικός κόλπος είναι βάθους 3,5 με 4 εκατοστά ο μίσχος έχει μέτριο πάχος και χρώμα έντονο κόκκινο. Τα φύλλα επίσης έχουν οδόντες σε δύο σειρές. Οι κληματίδες έχουν μεγάλο μήκος και είναι ελαφρά τεθλασμένες. Το πάχος τους είναι μέτριο και ο φλοιός έχει υπόξανθο χρώμα.

Το ξύλο των κληματίδων είναι παχύ και ελαστικό. Οι έλικες είναι πολυπληθείς και μακριές όχι συνεχείς που διχοτομούνται και συχνά είναι καρποφόροι.

Οι βότρες φύονται συνήθως δύο-δύο σε κάθε κληματίδα. Κάθε ένας από αυτούς είναι συνήθως διπλός με μεγάλο ή μέτριο μήκος και πάχος. Είναι σκληρός και κόβεται εύκολα. Οι ρώγες είναι μικρές και σφαιρικές, το δε μήκος τους φτάνει συνήθως τα 0,5 ή 0,7 εκατοστά. Είναι ισομεγέθεις, πυκνές και ωριμάζουν συγχρόνως. Η επιδερμίδα τους είναι λεπτή και σχίζεται εύκολα. Το χρώμα της είναι κυανομέλανο (μαύρη σταφίδα). Η σάρκα είναι λευκή, μαλακή, γλυκιά και ζουμερή. Η επιδερμίδα σκεπάζεται από χνούδι.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Η βλάστηση της Κορινθιακής σταφίδας αρχίζει κατά της αρχές Μαρτίου. Οι καλλιεργητικές εργασίες αρχίζουν όμως πολύ νωρίτερα. Γύρω στα τέλη Οκτωβρίου γίνεται το ξελάκκωμα σε μικρό βάθος 10-15 εκατοστά. Αν όμως το ξελάκκωμα συνδυαστεί με λίπανση γίνεται βαθύτερα κατά 10 ή 15 εκατοστά. Ακολουθεί το κλάδεμα κατά τα τέλη Δεκεμβρίου και αρχές Ιανουαρίου, που γίνεται από καλούς τεχνίτες κλαδευτές, οι οποίοι δίνουν στα φύλλα κυπελλοειδές σχήμα σε ύψος περίπου 50 ή 80 εκατοστά. Κατά τον Ιανουάριο ή Φεβρουάριο γίνεται το σκάψιμο και στη συνέχεια στύλωμα, δέσιμο σε μικρό στύλο μήκους 1 ½ μ., που τον μπήγουν κοντά στη βάση του πρέμνου. Ο στύλος αυτός που λέγεται <<φούρκα>> δένεται με τον κορμό και στηρίζει έτσι το φυτό από τους ανέμους. Κατά τον Απρίλιο γίνεται το σκάλισμα, που έχει σκοπό να καταστρέψει τα ζιζάνια και να βοηθήσει στην εξοικονόμηση της υγρασίας του εδάφους. Όταν τα φυτά ανθίσουν τότε γίνεται το χαράκωμα, που έχει σκοπό να συγκρατούνται οι χυμοί και να εξασφαλιστεί το πλήρες δέσιμο των ρωγών και η ομοιόμορφη αύξησή τους. Το χαράκωμα επιβάλλεται κυρίως όταν το έδαφος είναι γόνιμο, δυνατό και η ποικιλία έχει τάση προς απόρροια.

Εκτός των παραπάνω καλλιεργητικών εργασιών γίνονται ακόμα : α) το ξεφύλλισμα, όταν είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί καλύτερος αερισμός και ηλίαση των βοτρυών, β) υποστήριξη των καρποφόρων κλαδιών κατά την εποχή της ωρίμανσης, γ) λίπανση και δ) καταπολέμηση εχθρών και ζιζανίων. Η φροντίδα αυτή επιβάλλεται σ' όλη την διάρκεια του έτους.

ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ

Η σταφίδα αρχίζει να ωριμάζει από τα μέσα Ιουνίου (πρώιμη). Η συγκομιδή αρχίζει κατά τα τέλη Ιουλίου ή αρχές Αυγούστου. Οι σταφίδες μεταφέρονται με κοφίνια στα αλώνια αποξήρανσης. Εκεί είτε κρεμιούνται σε χοντρές κληματίδες, είτε απλώνονται πάνω σε τζιβιέρες μήκους 1 μέτρου και πλάτους 1 μέτρου που ο πυθμένας τους είναι φτιαγμένος από πυκνό σύρμα. Εκεί παραμένουν πάνω στα αλώνια. Μπορεί τέλος να απλωθούν σε μονή στρώση επάνω στα αλώνια, τα οποία έχουν προηγουμένως καλυφθεί με σταφιδόχαρτο ή λινάτσα. Σε περίπτωση βροχής ο καρπός σκεπάζεται με αδιάβροχα πανιά.

Όλα τα παραπάνω αφορούν την αποξήρανση στον ήλιο. Παλιότερα, η αποξήρανση γινόταν υπό σκιά, δηλαδή η σταφίδα τοποθετούνταν πάνω σε τζιβιέρες ή την κρεμούσαν από σύρματα και προστατευόταν από τον ήλιο κάτω από ένα υπόστεγο λαμαρίνας.

Κατά την αποξήρανση το βάρος της σταφίδας ελαττώνεται ανάλογα με την ωρίμανσή της. Μετά την αποξήρανση τα τσαμπιά τρίβονται για να αποχωριστούν οι ρώγες. Χρησιμοποιούνται ειδικές λιχνιστικές μηχανές πχ μάκενες με τις οποίες εκτός από τα χώματα και τα ξερά τσαμπιά, απομακρύνονται οι χοντρές ρώγες και οι πολύ λεπτές.

ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΑΦΙΔΑΣ

Η κορινθιακή σταφίδα έχει μεγάλη θεραπευτική αξία. Ένα κιλό αυτής αποδίδει 3.340 θερμίδες ενώ οι άλλοι ξηροί καρποί για παράδειγμα τα σύκα και τα καρύδια αποδίδουν 3.130 θερμίδες. Μεταξύ άλλων έχει αντιβηχικές, μαλακτικές και ελαφρά υπακτικές ιδιότητες. Η κορινθιακή

σταφίδα χρησιμοποιείται για την παρασκευή γλυκισμάτων, σταφιδόψωμου κλπ. Από τις κατώτερες ποιότητες παρασκευάζεται το κρασί, οινόπνευμα (πόσιμο και φωτιστικό), σιρόπια, καθαρή γλυκόζη και ζύμη αρτοποιίας.

Η κορινθιακή σταφίδα ανάλογα με την γεύση της, το χρώμα και το μέγεθος της ρώγας, την υφή και την ελαστικότητα της ρώγας, το ποσοστό υγρασίας και τον βαθμό καθαρότητας κατατάσσεται σε διάφορες ποιότητες. Επίσης ανάλογα τον τόπο παραγωγής και τις μεθόδους καλλιέργειας και κυρίως αποξήρανσης, η κορινθιακή σταφίδα παρουσιάζει χαρακτηριστικές ποιότητες, που διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους όπως είναι : 1)Κόρφου, της περιφέρειας Κορινθίας , 2)Βοστίτσας, περιφέρειας Αιγιαλείας και Ερινεού, 3)Αμαλιάδος, στον ομώνυμο κάμπο, 4)Ζακύνθου, 5)Κεφαλονιάς, 6)Πατρών, 7)Πύργου και 8)Καλαμάτας.

Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι το μεγαλύτερο μέρος της κορινθιακής σταφίδας που παράγεται στην Ελλάδα, εξάγεται σε αγορές του εξωτερικού κυρίως στις Σκανδιναβικές χώρες, στην Αγγλία, τη Γαλλία κα.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑΦΙΔΑΣ

Με τον νόμο 243/69 και έπειτα από απόφαση του Υπουργού Γεωργίας η οποία δημοσιεύθηκε στη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονταν οι υποχρεώσεις των καλλιεργητών σε σχέση με την καλλιέργεια της σταφίδας η οποία επηρέαζε την ποιότητα των προϊόντων, την ποσότητα τους, τα κριτήρια για την ωρίμανση, τον καθορισμό της εποχής του τρύγου ανάλογα με τον προορισμό της παραγόμενης σταφίδας για οινοποιία, εξαγωγή ή εγχώρια κατανάλωση. Επίσης, καθορίζονταν οι

τρόποι αποξήρανσης των διαφόρων τύπων σταφίδας, η διατήρησή τους και άλλα γεωτεχνικά θέματα.

Για την διατήρηση της ποιότητας της κορινθιακής σταφίδας, υπήρχαν κυρώσεις σε όσους καλλιεργούσαν παράνομα σταφίδα χωρίς να το έχουν αναφέρει στον ΑΣΟ.

Οι παραβάτες των διατάξεων του παραπάνω νόμου αφορούσαν την παραγωγή και το εμπόριο αντιφυλλοξερικών κλημάτων και εμβολίων ευρωπαϊκών ποικιλιών.

Το κράτος θέλοντας να διασφαλίσει την ποιότητα της Κορινθιακής σταφίδας, επέβαλε ποινικές και χρηματικές κυρώσεις σε όλους τους καλλιεργητές που δεν συμμορφώνονταν με τα μέτρα για την ποιότητα της σταφίδας.

Οι σταφιδοκαλλιεργητές υποχρεούνταν να :

1. Εμβολιάζουν τα κτήματά τους εντός τεσσάρων χρόνων από την φύτευσή τους.
2. Να καλλιεργούν μόνο ποικιλία Κορινθιακής σταφίδας, ενώ είχαν το δικαίωμα το 1% της συνολικής σοδειάς τους να ήταν ξένα ποικιλία σταφίδας.
3. Να εμπορεύονται "μοσχεύματα" μόνο Κορινθιακής σταφίδας και να μην δηλώνουν ψευδή ποικιλία.

Παρόλα αυτά υπήρχαν περιπτώσεις στις οποίες ο ΑΣΟ έκανε κάποιες παραχωρήσεις όσον αφορούσε την ποιότητα του καρπού. Μια τέτοια περίπτωση ήταν η περίπτωση θεομηνίας όπου παρά της βλάβης και της αλλοίωσης που μπορεί να είχε υποστεί η σταφίδα, ο ΑΣΟ ήταν υποχρεωμένος να παραλάβει τις ποσότητες αυτές με ειδικούς όρους που ορίζονταν από την επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων.

Για την προστασία της ποιότητας της σταφίδας δίνονταν ιδιαίτερο βάρος στην ειδική επεξεργασία της σταφίδας και στην τυποποίησή της.

Όσον αφορά την επεξεργασία με κανονισμούς που εγκρίνονταν από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣΟ και τους Υπουργούς Εμπορίου και Γεωργίας, οι συσκευαστές ήταν υποχρεωμένοι να επεξεργάζονται την συσκευασμένη σταφίδα πχ πλύσιμο ή αποστείρωση της, που προορίζονταν γενικά για εξαγωγή ή για ορισμένες μόνο χώρες. Απαγορεύονταν δηλαδή εξαγωγή σταφιδοκάρπου χωρίς πιστοποιητικό του ΑΣΟ το οποίο αποδείκνυε ότι είχε γίνει η απαραίτητη επεξεργασία. Σε περίπτωση μη ύπαρξης αυτού του πιστοποιητικού, οι τελωνιακές αρχές ήταν υποχρεωμένες να απαγορεύουν την φόρτωση του προϊόντος.

Σύμφωνα με βασιλικό διάταγμα το οποίο εκδίδονταν μετά από πρόταση των δύο Υπουργών, ρυθμιζονταν η βιομηχανική κατεργασία, συσκευασία, έλεγχος και εμπορία σταφίδας και σταφυλιών στο εσωτερικό της χώρας.

Όσον αφορούσε δε την τυποποίηση, οι αποφάσεις λαμβάνονταν με βασιλικό διάταγμα έπειτα από πρόταση των δύο Υπουργών Γεωργία και Εμπορίου. Καθορίζονταν έτσι ότι η τυποποίηση έπρεπε να γίνει με βάση την διαλογή, τον τύπο, την ποιότητα, την συντήρηση, την συσκευασία και την εμφάνιση της σταφίδας.

Αυτές οι διαδικασίες οδηγούσαν στην έκδοση πιστοποιητικού ποιοτικού ελέγχου το οποίο πιστοποιούσε την ποιότητα, την προέλευση και άλλα στοιχεία.

Κατ' εξαίρεση για όσες περιπτώσεις καθορισμού της ποιότητας της σταφίδας ήταν απαραίτητη η διενέργεια εργαστηριακών ή χημικών εξετάσεων, η άσκηση ποιοτικού

ελέγχου και η χορήγηση των σχετικών πιστοποιητικών είχε ανατεθεί στο γενικό χημείο του Κράτους ή άλλα όργανα που ορίζονταν με βασιλικά διατάγματα.

Από το 1959 ως το 1975 ψηφίστηκαν νόμοι και εκδόθηκαν διατάγματα σύμφωνα με τα οποία η ποιότητα της Κορινθιακής σταφίδας διακρίνονταν σε τρεις κατηγορίες.

1/ Extra Choicest

2/ Choicest

3/ Choice

Η κατάταξη της προοριζόμενης προς εξαγωγή κορινθιακής σταφίδας σε μια εκ των άνω ποιοτική κατηγορία γινόταν με βάση τα παρακάτω κριτήρια ποιότητας:

- Το χρώμα της
- Το ποσοστό υγρασίας
- Το ποσοστό ξένων υλών όπως χαλίκια, μεταλλικά αντικείμενα κ.α.
- Ποσοστό αδύνατων ραγών
- Ποσοστό ερυθρών ραγών
- Ποσοστό χαλασμένων ραγών
- Ποσοστό χονδρών ραγών δηλαδή μεγαλύτερων των 8 χιλιοστών
- Ποσοστό ψιλών ραγών δηλαδή μικρότερων των 4 χιλιοστών

Ακολουθεί αναλυτικός πίνακας ποιοτικών προδιαγραφών:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ποιοτικές Προδιαγραφές

Α/Α	Κριτήρια Ποιότητας	Ποιοτικές Προδιαγραφές κατά Κατηγορία		
		Extra Choicest	Choicest	Choice
1	Χρώμα	Μαύρο-Μπλε	Μαύρο	Κόκκινο-Μαύρο
2	Υγρασία	16%	16%	16%
3	Ξένες Ύλες	0%	0%	0%
4	Αδύνατες Ράγες	0%	0,5%	1%
5	Ερυθρές Ράγες	Μέχρι 10%	Μέχρι 15%	Μέχρι 20%
6	Χαλασμένες Ράγες	Μέχρι 1%	Μέχρι 2%	Μέχρι 4%
7	Χονδρές Ράγες	Μέχρι 0,5%	Μέχρι 1%	Μέχρι 1%
8	Ψιλές Ράγες	Μέχρι 2%	Μέχρι 2%	Μέχρι 2%

Η κορινθιακή σταφίδα η οποία προοριζόταν για εξαγωγή, κατατάσσονταν σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες ανάλογα με το μέγεθος των ραγών:

- **BOLD** (Γουλά): Το μέγεθος των ραγών της κατηγορίας της κατηγορίας αυτής έπρεπε να είναι μέχρι 8 χιλιοστά.
- **MEDIUM** (Μέτρια): Το μέγεθος των ραγών της κατηγορίας αυτής έπρεπε να είναι διαμέτρου από 6 έως 8 χιλιοστά.

- SMALL (Μικρά): Το μέγεθος των ραγών της κατηγορίας αυτής έπρεπε να είναι διαμέτρου από 4,5 έως 7 χιλιοστά.
- SIFTINGS: Το μέγεθος των ραγών της κατηγορίας αυτής έπρεπε να είναι διαμέτρου από 4 έως 6 χιλιοστά.
- UNGRADED: Το μέγεθος των ραγών της κατηγορίας αυτής έπρεπε να είναι διαμέτρου από 4 έως 8 χιλιοστά.

Όλες οι παρακάτω κατηγορίες μεγεθών μπορούσαν να ανήκουν σε μια από τις τρεις κατηγορίες ποιότητας εκτός από την κατηγορία μεγέθους Siftings η οποία κατατασσόταν μόνο σε μια ποιοτική κατηγορία εκ των Choicest ή Choice.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Με την κωδικοποίηση των ιδρυτικών νόμων του ΑΣΟ το 1955 αρχίζει ουσιαστικά και η διοικητική του λειτουργία με βάση τα παρακάτω όργανα:

1. Γενική Συνέλευση
2. Διοικητικό Συμβούλιο
3. Διοικούσα Επιτροπή
4. Διευθύνων Σύμβουλος

Ανώτατη βαθμίδα διοίκησης του ΑΣΟ ήταν η Γενική Συνέλευση η οποία αποτελούνταν από 45-60 μέλη που ήταν σταφιδοπαραγωγοί. Ο καθορισμός του αριθμού και η κατανομή των μελών κατά νομούς γινόταν μετά από απόφαση του Υπουργού Γεωργίας ανάλογα με την παραγωγή κορινθιακής σταφίδας σε κάθε νομό.

Τα μέλη που αναλογούσαν σε κάθε νομό εκλέγονταν από την Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Σταφιδοπαραγωγών, που δεν υπάγονταν στις Ενώσεις του Νομού, συμπεριλαμβανομένης και της εκλογής ενός αριθμού αναπληρωματικών μελών οι οποίοι αναλάμβαναν καθήκοντα σε περίπτωση αποχώρησης κάποιου από τα τακτικά μέλη.

Η εκλογή των ανωτέρω, γινόταν από τους ειδικούς αντιπροσώπους των Συνεταιρισμών οι οποίοι με τη σειρά τους εκλέγονταν από τη Γενική Συνέλευση των σταφιδικών οργανισμών.

Οποιαδήποτε παράλειψη του Ν 2490/55 που αφορούσε την εποπτεία και την έγκριση των εκλογών, θα καθοριζόταν αργότερα με Νομοθετικό Διάταγμα που θα ψηφιζόταν έπειτα από πρόταση του Υπουργού Γεωργίας.

Σε περίπτωση που οποιαδήποτε Ένωση αρνούσαν να εκλέξει αντιπροσώπους για την Γενική Συνέλευση, αυτός επιλέγονταν από τον αρμόδιο Νομάρχη. Η προϋπόθεση για την επιλογή των αντιπροσώπων αυτών ήταν ή να έχουν στην ιδιοκτησία τους αμπέλια ή να καλλιεργούν νοικιασμένη έκταση σταφίδας για τουλάχιστον πέντε χρόνια και ταυτόχρονα η έκταση αυτή να είναι η μεγαλύτερη της περιφέρειας.

Η θητεία των μελών της Γενικής Συνέλευσης ήταν τριετής. Προϋποθέσεις για εκλογή μελών της Γενικής Συνέλευσης ήταν: α) η ελληνική υπηκοότητα, β) η συμπλήρωση του 25^{ου} έτους της ηλικίας, γ) η γνώση γραφής και ανάγνωσης, δ) η κατοχή και η χρήση αμπελιών και ε) η μόνιμη κατοικία του υποψηφίου να είναι εντός οικείου νομού.

Δεν είχαν δικαίωμα να εκλεγούν: α) οι καταδικασθέντες σύμφωνα με τα άρθρα 59-60 του ποινικού κώδικα, β) οι καταδικασθέντες σε ποινή φυλάκισης ασχέτως χρόνου διάρκειας για απάτη, κλοπή ψευδορκία, ψευδή μήνυση, ζωοκλοπή, τοκογλυφία, λαθρεμπόριο, παράβαση του νόμου περί καπνού, τσιγαρόχαρτων και των ειδών μονοπωλίου, περί ασφάλειας κοινωνικού καθεστώτος, παράβαση του νόμου 602 περί Συνεταιρισμών, αυτοί που είχαν στερηθεί την διαχείριση της περιουσίας τους ή στερούσαν τα πολιτικά τους δικαιώματα και τέλος όσοι έχουν πτωχεύσει.

Η Γενική Συνέλευση συνερχόταν μετά από πρόσκληση της Διοικήσεως του ΑΣΟ μια φορά το χρόνο

και συγκεκριμένα μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου κάθε χρόνο εκ περιτροπής, στη Πάτρα, στο Πύργο και στη Καλαμάτα υπό την προεδρία του Νομάρχη. Σε περίπτωση απουσίας του, η προεδρία ασκούνταν από τον νόμιμο αναπληρωτή του.

Σε περίπτωση κατά την οποία η Διοίκηση του ΑΣΟ παρέλειπε την σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης, τότε αυτή καλούνταν από τον Υπουργό Εμπορίου.

Η Γενική Συνέλευση κάθε τρία χρόνια εξέλεγε από τα μέλη της σύμφωνα με τη διάταξη του Νόμου 3454/55 εκτός του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΣΟ, εκπροσώπους της Σταφιδοπαραγωγής. Ταυτόχρονα, ενημερωνόταν για τα πεπραγμένα κατά την διάρκεια του έτους καθώς και για τον απολογισμό και τη διαχείριση αυτού. Επίσης εξέφραζε γνώμη και ευχές για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονταν στην αρμοδιότητά του ΑΣΟ.

Οτιδήποτε αφορούσε την συγκέντρωση της Συνέλευσης, την απαρτία των μελών, τις συζητήσεις, τις αποφάσεις και γενικά ότι αφορούσε την διεξαγωγή των εργασιών το ΑΣΟ ρυθμιζόταν με αποφάσεις των Υπουργών Εμπορίου και Γεωργίας.

Ο ΑΣΟ ήταν υποχρεωμένος να αναλάβει τις δαπάνες που αφορούσαν τα οδοιπορικά και τα άλλα έξοδα των μελών της Γενικής Συνέλευσης, έτσι ώστε να παραβρεθούν στις συνεδριάσεις της.

Στις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης μπορούσαν να πάρουν μέρος μέλη του διοικητικού συμβουλίου χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση που ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου ήταν ταυτόχρονα μέλος και στη Γενική Συνέλευση, τότε το δικαίωμα ψήφου δεν αφαιρούνταν.

Η Γενική Συνέλευση μπορούσε να διαλυθεί μόνο εφόσον τα 3/5 του συνολικού αριθμού των Ενώσεων Συνεταιρισμών το ζητούσε με αιτιολογημένη απόφαση των Διοικητικών της Συμβουλίων και αφού υπέβαλε το σχετικό αίτημα στον Υπουργό Γεωργίας και αυτή με την σειρά του το ενέκρινε και το διαβίβαζε προς έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Τέλος, σε περίπτωση διάλυσης της Γενικής Συνέλευσης διενεργούνταν νέα εκλογή.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το διοικητικό συμβούλιο του ΑΣΟ αποτελείται από 11 μέλη και απαρτιζόταν από έναν αντιπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου και Γεωργίας και από έναν αντιπρόσωπο του Γενικού Χημείου του Κράτους οι οποίοι ορίζονταν από τον εκάστοτε Υπουργό. Επίσης διορίζονταν ένας αντιπρόσωπος της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας (ΑΤΕ) από τον Διοικητή της τράπεζας. Μέλος οριζόταν και ένας σταφιδέμπορος, ο οποίος ανήκε στο εξαγωγικό τμήμα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πάτρας. Επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονταν και ένας αναπληρωτής καθώς και ένας τακτικός αντιπρόσωπος.

Για τους νομούς Μεσσηνίας, Ηλείας, Κορινθίας, Ζακύνθου και επαρχιών Αιγιαλείας και Πατρών ορίζονταν έξι αντιπρόσωποι των σταφιδοπαραγωγών και ισάριθμοι αναπληρωτές με την προϋπόθεση να είναι σταφιδοκτήμονες.

Σύμφωνα με τον ΑΝ 27/1936 στο Διοικητικό Συμβούλιο

του ΑΣΟ, συμμετείχαν και εκπρόσωποι της Γενικής Συνέλευσης, ο οποίος νόμος καταργήθηκε μεταγενέστερα.

Η εκλογή των αντιπροσώπων της παραγωγής και των αναπληρωτών γίνονταν από τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης, η οποία διαιρούνταν για το σκοπό αυτό σε τμήματα. Το κάθε τμήμα περιλάμβανε τα μέλη κάθε Νομού και Επαρχίας και εξέλεγε τον αντιπρόσωπο του Συμβουλίου για κάθε περιφέρεια.

Η εκλογή θεωρούνταν έγκυρη, εφόσον γινόταν υπό την παρουσία τουλάχιστον των $\frac{3}{4}$ σε κάθε τμήμα, με μυστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν μπορούσε να επιτευχθεί η απαρτία του Συμβουλίου, τότε τα μέλη συνέρχονταν μετά από τρεις μέρες οπότε και λάμβαναν τις αποφάσεις με βάση τους παρόντες.

Όλα όσα αφορούσαν την προπαρασκευή της διεξαγωγής των εκλογών, καθορίζονταν με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Δεν μπορούσαν να εκλεγούν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου βουλευτές, δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, διευθυντές ενώσεων συνεταιρισμών και τραπεζικοί υπάλληλοι, πλην δασκάλων, καθώς και όσοι ήταν υποψήφιοι βουλευτές στην τελευταία εκλογική περίοδο (πέντε χρόνια πριν).

Δεν μπορούσαν επίσης να εκλεγούν και να γίνουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οι καταδικασθέντες και όσοι δεν είχαν ελληνική υπηκοότητα. Στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣΟ μετείχε χωρίς ψήφο και χωρίς να υπολογίζεται για την απαρτία, αντιπρόσωπος της τυχόν χρηματοδότης τράπεζας, ο οποίος είχε μαζί με τα λοιπά μέλη, δικαιώματα αποζημιώσεως.

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου οριζόταν τριετής.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που αντιπροσώπευαν τους παραγωγούς, ήταν ανακλητοί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης η οποία λαμβανόταν με πλειοψηφία των 2/3 του όλου αριθμού των μελών της. Σε περίπτωση ανάκλησης τους την θέση τους έπαιρναν οι νόμιμοι αντικαταστάτες τους.

Οποιοσδήποτε σύμβουλος που έχανε την ιδιότητα του, η οποία αποτελούσε προϋπόθεση της εκλογής, εξέπεμπε αυτοδικαίως.

Αν κάποιος σύμβουλος απουσίαζε αδικαιολόγητα για παραπάνω από δύο Συνόδους ή έξι μήνες από τις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου, ή από έξι συνεχόμενες συνεδριάσεις, ή ακόμα και για δύο μήνες από τις εργασίες της Διοικούσας Επιτροπής, κηρυσσόταν έκπτωτος, με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣΟ το οποίο έκρινε αν οι απουσίες του ήταν δικαιολογημένες ή όχι.

Σε περίπτωση που μια θέση έμενε κενή, τη θέση του αναλάμβανε ο αναπληρωτής για το υπόλοιπο χρόνο, ενώ αν δεν υπήρχε αναπληρωτής η θέση καλυπτόταν κατά τον τρόπο με τον οποίο είχε οριστεί ή εκλεγεί ο σύμβουλος.

Ο αντικαταστάτης σύμβουλος είτε εκλεγόμενος, είτε οριζόμενος, αναλάμβανε καθήκοντα για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας του αντικαθισταμένου.

Ο ΑΣΟ απαλλασσόταν από κάθε περιορισμό ή διατύπωση η οποία προβλέπονταν από τους Νόμους 281/36 και 972/37 οι οποίοι δεν εφαρμόζονταν εκτός από την παράγραφο 11 του άρθρου 2 του Νόμου 281/36 ο οποίος: υπαγόρευε ότι στην Διοικούσα Επιτροπή και τα Συμβούλια που υπάγονταν στον νόμο αυτό, μετείχαν ως μέλη μετά από ψηφοφορία Υπάλληλοι του Υπουργείου

Οικονομικών, μετά από πρόταση της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίου Λογιστικού ο οποίος ορίζονταν από τον Υπουργό των Οικονομικών. Αντιπροσώπευαν τον Υπουργό των Οικονομικών, υπέβαλαν σ' αυτόν σχετικές εκθέσεις και υποδείκνυαν τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για το συμφέρον των νομικών προσώπων σύμφωνα με τις αποφάσεις του Υπουργού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣΟ συνέρχονταν μετά από πρόσκληση του προέδρου και όταν υπήρχε ανάγκη. Επίσης στην πρώτη συνέλευση μετά την εκλογή του ως συμβούλιο, εκλέγονταν μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία και με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των μελών του, πρόεδρος και δύο αντιπρόεδροι για ένα έτος. Μετά την λήξη του έτους αυτοί μπορούσαν να επανεκλεγούν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρισκόταν σε απαρτία όταν τα παρούσα μέλη ήταν περισσότερα από τα μέλη που απουσίαζαν. Η απαρτία βεβαιωνόταν κατά την έναρξη κάθε συνεδρίασης, οι δε αποφάσεις λαμβάνονταν σε απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, και αφού υπήρχαν 3 ψήφοι παραπάνω από την ψήφο του προέδρου σε περίπτωση ισοψηφίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είχε την διοίκηση του ΑΣΟ ως εξής:

Α) Ενέκρινε τους προϋπολογισμούς και απολογισμούς του ΑΣΟ. Ο προϋπολογισμός συντασσόταν και εγκρινόταν κατά την λήψη των μέτρων της οικείας χρήσεως ο δε απολογισμός συντασσόταν ένα εξάμηνο μετά από την οικεία σταφιδική χρήση. Ο προϋπολογισμός ο οποίος υποβαλλόταν στο Υπουργείο Εμπορίου σε διάστημα 5 ημερών από την σύνταξη του, έπρεπε να εγκριθεί από το Υπουργείο Εμπορίου, Γεωργίας και Οικονομικών με κοινή

τους απόφαση, και είχαν την δυνατότητα μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή του, να τον τροποποιήσουν. Σε διαφορετικές περιπτώσεις ο προϋπολογισμός θεωρούνταν έγκυρος και εκτελούνταν κανονικά.

Η διαδικασία αυτή ίσχυε και για οποιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποίηση του προϋπολογισμού, εκτός εάν η αύξηση αφορούσε την εξαγορά ή συγκέντρωση σταφίδας, την προμήθεια υλικών ή οποιαδήποτε δαπάνη συσκευασίας της σταφίδας, ή άλλη δαπάνη που επιβαλλόταν από τον νόμο, ή μεταφορά πιστώσεων, οπότε και ο προϋπολογισμός εκτελούνταν μετά από έγκριση μόνο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Β) Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσιζε για την παραλαβή χλωρής σταφίδας.

Γ) Εξέλεγε για τριετία τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του ΑΣΟ.

Δ) Η θέση του Διευθυντή Υπηρεσιών του ΑΣΟ, καλυπτόταν με προαγωγή του αμέσως κατώτερου υπαλλήλου στη διοικητική κλίμακα από το Διοικητικό Συμβούλιο και σε περίπτωση αδυναμίας κάλυψης της θέσης, η θέση καλύπτονταν με διορισμό με απόφαση του Υπουργού Εμπορίας και κατόπιν πρότασης το Διοικητικού Συμβουλίου.

Ε) Αποφάσιζε τη σύναψη δανειακών συμβάσεων, την παροχή δανείων ή εγγυήσεων, την εκτέλεση έργων ή την προμήθεια υλικών, εφόσον τα υλικά αυτά υπέρβαιναν το ποσό του ενός εκατομμυρίου δραχμών.

ΣΤ) Όριζε την γραμματεία από τους υπαλλήλους του ΑΣΟ.

Ζ) Αποφάσιζε για κάθε θέμα το οποίο ανάγονταν στην διοίκηση του ΑΣΟ ή αφορούσε την διαχείριση της περιουσίας του.

Μετά την πρόταση του Υπουργού Εμπορίου και Γεωργίας και με τη σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΣΟ, ο οργανισμός μπορούσε να επεκτείνει τις αρμοδιότητές του και σε άλλα θέματα.

Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορούσε να μεταβιβάσει μέρος των αρμοδιοτήτων του στην Διοικούσα Επιτροπή ή στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΣΟ, καλούσε το συμβούλιο σε συνεδρίαση, διεύθυνε τις συνεδριάσεις και είχε όσα άλλα καθήκοντα του είχαν ανατεθεί από τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας και τον Κανονισμό των Εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τον πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας του, αναπληρούσαν οι αντιπρόεδροι κατά την σειρά εκλογής τους. Αν υπήρχε ισοψηφία στην εκλογή, τον αντικαθιστούσε ο ηλικικά μεγαλύτερος και σε περίπτωση απουσίας, και αυτόν το μεγαλύτερο ηλικικά μέλος του Συμβουλίου.

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Διοικούσα Επιτροπή απαρτιζόταν: 1) από τον αντιπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου και Γεωργίας και Γενικού Χημείου του Κράτους που ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. 2) Από αντιπροσώπους των παραγωγών Ηλείας, Μεσσηνίας και της επαρχίας Αιγιαλείας, 3) από τον Διευθύνων Σύμβουλο 4) καθώς και τον εκάστοτε πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου

εφόσον αυτός δεν περιλαμβανόταν μεταξύ των παραπάνω μελών.

Η Διοικούσα Επιτροπή εξέλεγε μεταξύ των μελών της πρόεδρο, εφόσον αυτός δεν ήταν πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και αντιπρόεδρο.

Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ή έλλειψης ενός από τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής, αυτό αναπληρωνόταν από τον αναπληρωτή του που ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Διοικούσα Επιτροπή βρισκόταν σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη ήταν περισσότερα από τα απόντα και η απαρτία βεβαιωνόταν με τον ίδιο τρόπο που βεβαιωνόταν και στο Διοικητικό Συμβούλιο, δηλαδή στην έναρξη κάθε συνεδρίασης. Οι Δε αποφάσεις λαμβάνονταν με απόλυτη πλειοψηφία.

Η Διοικούσα Επιτροπή του ΑΣΟ είχε τις εξής αρμοδιότητες:

1. Αποφάσιζε για την ανάθεση της διαχείρισης των χρηματικών κεφαλαίων του ΑΣΟ σε κάποιον τραπεζικό οργανισμό.
2. Αποφάσιζε για τη σύναψη δανείων με Τράπεζες ή οποιονδήποτε τρίτο, για την παροχή δανείων, εγγυήσεων ή πάσης φύσεως πιστώσεων προς τρίτους, για την εκποίηση ακινήτων, είχε τον έλεγχο και την τελική απόφαση για οποιαδήποτε δαπάνη που βρισκόταν στα πλαίσια του προϋπολογισμού βεβαίως καθώς και για συμβιβασμούς που έκανε με τρίτους. Επίσης είχε το δικαίωμα διαιτησίας για όλες τις υποθέσεις εφόσον το αντικείμενο τους δεν υπερέβαινε

σε κάθε περίπτωση την αξία του ενός εκατομμυρίου δραχμών (1.000.000).

3. Η Διοικούσα Επιτροπή ήταν υπεύθυνη για τον καταρτισμό του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του ΑΣΟ, και για την οργάνωση σε Υπηρεσίες, τμήματα κλπ, καθώς και να κανονίζει τις αρμοδιότητές τους. Κατάρτιζε επίσης, τον Κανονισμό Προσωπικού του ΑΣΟ δηλαδή τις θέσεις, τους βαθμούς, τους μισθούς, τους τρόπους προσλήψεων και απολύσεων των εργαζομένων, οτιδήποτε είχε σχέση με τα Ταμεία Ασφαλίσεως, τις άδειες, τις πειθαρχικές ποινές, τις μεταθέσεις, τις προαγωγές και οτιδήποτε άλλο αφορούσε το προσωπικό.

Οι κανονισμοί αυτοί εγκρίνονταν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εμπορίου, Γεωργίας και Οικονομικών, με την δυνατότητα να τις τροποποιήσουν. Οι αποφάσεις έπρεπε να δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Άλλη αρμοδιότητα της Διοικούσας Επιτροπής, ήταν να προτείνει τις τιμές στις οποίες θα γίνονταν η διάθεση της σταφίδας για την παραγωγή οινοπνεύματος, οι οποίες τιμές τελικά καθορίζονταν με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου. Έπειτα καθόριζε τις τιμές της σταφίδας που θα διαθέτονταν για λοιπές βιομηχανικές χρήσεις, για εσωτερική κατανάλωση, για χρησιμοποίηση της στην Παρασκευή άλλων προϊόντων του ΑΣΟ, καθώς και για εξαγωγή της σε χώρες εξωτερικού.

5. Αποφάσιζε για οποιοδήποτε θέμα προέκυπτε από τον ιδρυτικό νόμο του ΑΣΟ καθώς και μετέπειτα Νόμους. Τα προβλήματα και τα θέματα που ανατέθηκαν σ' αυτήν

από τον Κανονισμό της Εσωτερικής Υπηρεσίας και Προσωπικού, όπως επίσης οτιδήποτε της ανέθετε το Διοικητικό Συμβούλιο, τίθονταν υπό συζήτηση και η απόφαση ήταν αποκλειστικά δική της αρμοδιότητα.

6. Τέλος, η Διοικούσα Επιτροπή ήταν αρμόδια για να ορίσει τον Γραμματέα της από τους υπαλλήλους του ΑΣΟ.

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο Διευθύνων Σύμβουλος του ΑΣΟ εκλέγονταν από το Διοικητικό Συμβούλιο για μια τριετία και με την έγκριση του Υπουργού Εμπορίου.

Έπρεπε να έχει πτυχίο Ανώτατης Γεωπονικής Σχολής ή Ανώτατης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών ή Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών ή Πτυχίο Νομικής του Εθνικού Πανεπιστημίου και ειδικότερα για τους σκοπούς του ΑΣΟ, γνώση και πείρα. Η αποζημίωση του Διευθύνων Συμβούλου, οριζόταν από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρινόταν από τον Υπουργό Εμπορίου. Στην περίπτωση στην οποία ο Διευθύνων Σύμβουλος δεν προερχόταν από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή δεν περιλαμβανόταν μεταξύ των μελών της Διοικούσας Επιτροπής, θεωρούνταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά την εκλογή του, τη Διοικούσα Επιτροπή και το Συμβούλιο Διοικητικής Υπηρεσίας με δικαίωμα ψήφου, οπότε ο αριθμός των μελών όλων των παραπάνω οργάνων αυξανόταν κατά μια ψήφο.

Οι αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου ανατέθηκαν σ' αυτόν, από το Διοικητικό Συμβούλιο ή την Διοικούσα Επιτροπή ως εξής :

Α) Αποφάσιζε εντός των πιστώσεων του προϋπολογισμού την σύναψη δανείων, παροχή δανείων ή εγγυήσεων, την εκτέλεση έργων ή προμήθεια πραγμάτων καθώς και την διενέργεια συμβιβασμών, εφόσον το αντικείμενο αυτών δεν ξεπερνούσε το ποσό των 15.000 δραχμών.

Β) Εκπροσωπούσε τον ΑΣΟ σε όλες του τις σχέσεις και συναλλαγές απέναντι σε τρίτους, ενώπιον των δικαστηρίων και οποιασδήποτε αρχής πάσης φύσεως, οποιαδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο και υπέγραφε τις συμβάσεις, τις εντολές πληρωμών και εισπράξεων και όλα τα έγγραφα που αφορούσαν υποθέσεις του ΑΣΟ.

Γ) Ήταν υπεύθυνος για την εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Διοικούσα Επιτροπή των θεμάτων προς συζήτηση, ενώ μπορούσε να αναθέσει την εισήγηση μέρους των θεμάτων στον Διευθυντή Υπηρεσιών του ΑΣΟ ή άλλους αρμόδιους ή ανώτερους υπαλλήλους, και ήταν το Ανώτατο Εκτελεστικό Όργανο, εκτελεστικών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Διοικούσας Επιτροπής και του οργανισμού εν γένει.

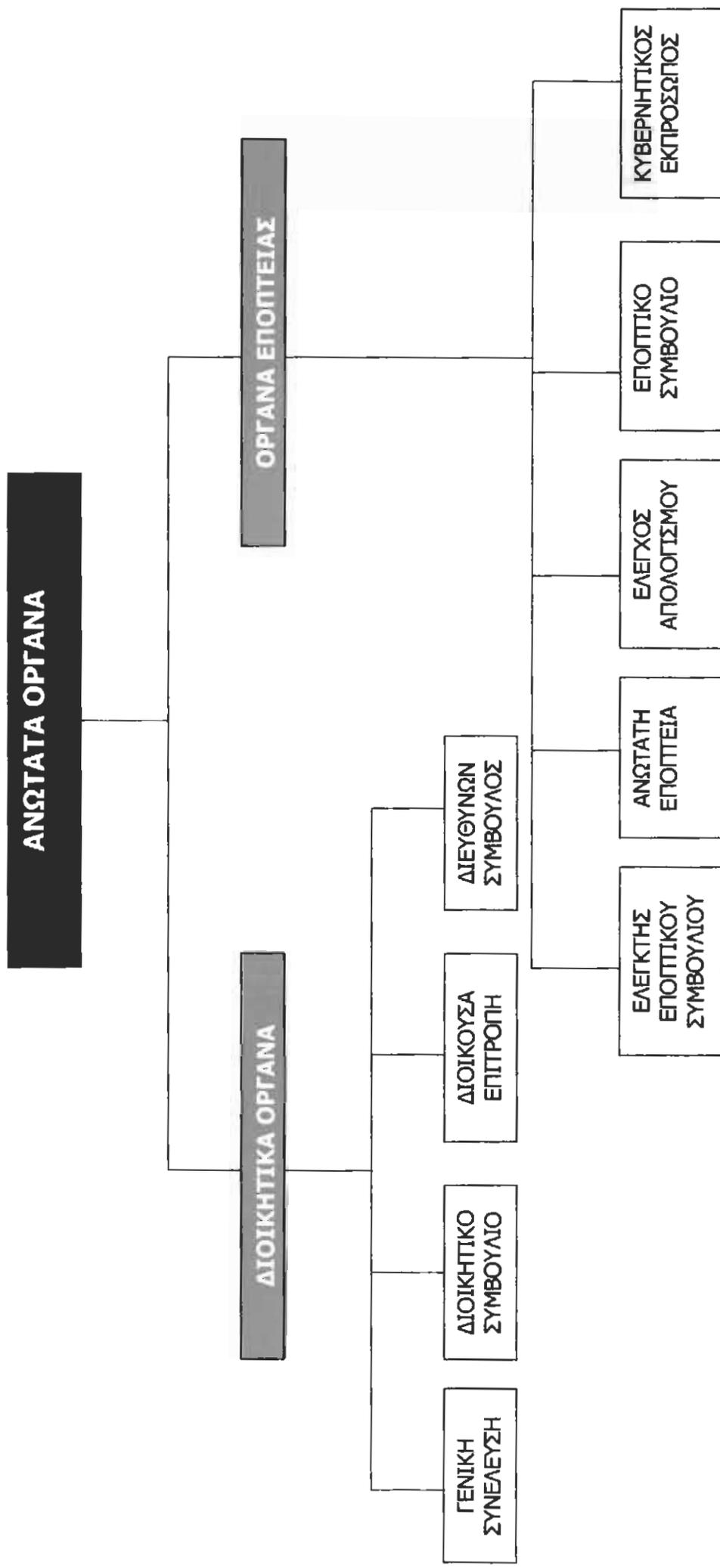
Ο Διευθύνων Σύμβουλος μπορούσε ζητήματα της αρμοδιότητάς του τα οποία έκρινε εξαιρετικής σημασίας να τα παρέπεμπε στην κρίση της Διοικούσας Επιτροπής. Είχε δικαίωμα επίσης, κατά την κρίση του ή κατόπιν απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής, να κάνει ταξίδια για την εξυπηρέτηση των σκοπών του ΑΣΟ μακριά από την έδρα του, συμπεριλαμβανομένου ότι θα λάμβανε την καθορισμένη αποζημίωση και τα οδοιπορικά.

Σε περίπτωση απουσίας, κωλύματος ή έλλειψης, τον αναπληρούσε ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, και αν έλειπε και αυτός, την θέση του έπαιρνε ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής και τέλος σε περίπτωση απουσίας

Τ. Ε. Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

και αυτού, αναλάμβανε ένας εκ των αντιπροέδρων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Με απόφαση του Διευθύνοντα Συμβούλου, μπορούσε να ανατεθεί υπογραφή ορισμένων εγγράφων στον Διευθυντή Υπηρεσιών του ΑΣΟ ή σε δύο ανώτερους υπαλλήλους.

ΣΧΗΜΑ 1. OPΓANOΓPAMMA ΔIOIKHTIKΩN A.C.O.

ΟΡΓΑΝΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ

A) Ανώτατη Εποπτεία

Την ανώτατη εποπτεία επί του Οργανισμού είχε το Υπουργείο Εμπορίου, το οποίο επικοινωνούσε για τα οποιαδήποτε ζητήματα του ΑΣΟ μέσω του κυβερνητικού επιτρόπου. Αρμόδια υπηρεσία για την εισήγηση προς το Υπουργείο Εμπορίου που αφορούσε την κορινθιακή σταφίδα γενικώς ήταν η διεύθυνση εξαγωγικού εμπορίου, του αυτού υπουργείου.

Τα γεωργικά ιδρύματα του ΑΣΟ, διατελούσαν υπό την εποπτεία του ίδιου Υπουργείου.

B) Εποπτικό Συμβούλιο

Η εποπτεία και ο έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων του Διοικητικού Συμβουλίου, της Διοικούσας Επιτροπής και του Διευθύνοντα Συμβούλου, καθώς και η άσκηση της ποινικής αγωγής, είχε ανατεθεί σε πενταμελές Εποπτικό Συμβούλιο το οποίο αποτελούνταν:

1. Από τον πρόεδρο εφετών Πατρών, ως προέδρου.
2. Από έναν εφέτη ο οποίος οριζόταν μαζί μ' έναν αναπληρωτή, από το Εφετείο Πατρών.
3. Από τρεις αντιπροσώπους που ο καθένας ανήκε αντίστοιχα στα Υπουργεία Γεωργίας, Εμπορίου και Οικονομικών. Ο αντιπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου για το εποπτικό συμβούλιο του ΑΣΟ και ο Κυβερνητικός Επίτροπος, οριζόταν μαζί με έναν αναπληρωτή με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας. Τους αντιπροσώπους των Υπουργείων Γεωργίας και

Οικονομικών για το Εποπτικό Συμβούλιο, καθώς και τον αναπληρωτή του, τους όριζαν οι αρμόδιοι Υπουργοί ανάμεσα στους υπαλλήλους με βαθμό τουλάχιστον του Διευθυντή.

Το Εποπτικό Συμβούλιο βρισκόταν σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη ήταν περισσότερα από τα απόντα, και οι αποφάσεις λαμβάνονταν με πλειοψηφία των παρόντων μελών.

Όριζε σαν γραμματέα του έναν από τους υπαλλήλους του ΑΣΟ και εξέδιδε τις αποφάσεις του πάντοτε μετά από την έγκριση του Διευθύνοντα Συμβούλου.

Γ) **Κυβερνητικός Επίτροπος**

Κυβερνητικός Επίτροπος για τον ΑΣΟ ήταν ο αντιπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου για το εποπτικό συμβούλιο του. Ήταν υποχρεωμένος να παρίσταται σε όλες τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοικούσας Επιτροπής. Σε περίπτωση διαφωνίας του Κυβερνητικού η οποία διατυπωνόταν με σχετική συζήτηση, η απόφαση για τη διαφωνία δεν ήταν δυνατόν να εκτελεστεί. Το θέμα υποβάλλονταν στον πρόεδρο, και αυτός με τη σειρά του το υπέβαλλε στον αρμόδιο Υπουργό, ο οποίος ήταν υποχρεωμένος μέσα σε πέντε μέρες από την υποβολή του θέματος, να εγκρίνει ή να ακυρώσει την απόφαση. Αν περνούσαν οι πέντε μέρες χωρίς να ανακοινωθεί απόφαση από τον Υπουργό τότε η απόφαση θα εκτελούνταν.

Σε περίπτωση που ο Κυβερνητικός Επίτροπος δεν παρουσιαζόταν στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Διοικούσας Επιτροπής και υπήρχε διαφωνία, ίσχυαν τα παραπάνω με τη διαφορά, ότι η

απόφαση λαμβάνονταν από έναν υπάλληλο του Υπουργείου Γεωργίας, Εμπορίου ή Γενικού Χημείου του Κράτους, εφόσον η διαφωνία ήταν σχετική με απόφαση η οποία αφορούσε θέματα της αρμοδιότητας του εκάστοτε Υπουργού.

Δ) Ελεγκτής Εποπτικού Συμβουλίου

Για την λεπτομερή και συνεχή παρακολούθηση της νομιμότητας των διαχειριστικών πράξεων, το Εποπτικό Συμβούλιο διόριζε έναν Ελεγκτή, ο οποίος είχε την έδρα του στα γραφεία του ΑΣΟ και ο οποίος, κατείχε δίπλωμα Νομικής του Εθνικού Πανεπιστημίου ή δίπλωμα Ανώτατης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών.

Ο Ελεγκτής έλεγχε κάθε εντολή πληρωμής και εξέταζε την νομιμότητα της δαπάνης αυτής και την ύπαρξη των απαραίτητων δικαιολογητικών. Στην περίπτωση κατά την οποία ο Ελεγκτής αρνούταν να θεωρήσει την εντολή πληρωμής για έναν από τους παραπάνω λόγους, η εντολή δεν εκτελούνταν μέχρι να αποφασίσει και να εγκρίνει το Εποπτικό Συμβούλιο.

Η απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου ήταν υποχρεωτική για τον ΑΣΟ. Οι διατάξεις αυτές αφορούσαν την εσωτερική υπηρεσία του ΑΣΟ και κυρίως τις εσωτερικές εντολές πληρωμής, οι οποίες διέπονταν από αυτές τις διατάξεις. Με βάση αυτές λοιπόν προέβαιναν οι εκπρόσωποι του Εποπτικού Συμβουλίου στην υπογραφή των σχετικών εγγράφων, εντολών ή επιταγών, προς τους εκάστοτε υπευθύνους για την διαχείριση των κεφαλαίων του οργανισμού ή απλώς υπεύθυνους για τις καταθέσεις τους σε Τραπεζικούς ή άλλους οργανισμούς, οι οποίοι δεν ήταν υποχρεωμένοι να εξετάζουν εάν είχαν τηρηθεί οι διατάξεις αυτές.

Ο Ελεγκτής υπαγόταν στην πειθαρχική εξουσία του Εποπτικού Συμβουλίου από το οποίο μπορούσε και να απολυθεί. Η μισθοδοσία του δε, οριζόταν από το Εποπτικό Συμβούλιο και καταβαλλόταν από τον ΑΣΟ.

Ε) Έλεγχος Απολογισμού

Ο ετήσιος απολογισμός ελέγχονταν από τρεις Ελεγκτές Δημόσιους Υπαλλήλους οι οποίοι εκλέγονταν από μια λίστα Ελεγκτών Ανώνυμων Εταιριών ή σε περίπτωση που δεν υπηρετούσαν στην έδρα του ΑΣΟ, εκλέγονταν, από τρεις ειδικούς ανώτερους υπαλλήλους του Δημοσίου ή της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Αγροτικής Τράπεζας, οι οποίοι υπηρετούσαν στην έδρα του ΑΣΟ.

Ορίζονταν από το Εποπτικό Συμβούλιο του ΑΣΟ με την προϋπόθεση να μην αποτελούν μέλη του οργανισμού ή όργανα διοικήσεως του ΑΣΟ.

Η έκθεση των Ελεγκτών υποβάλλονταν στο εποπτικό Συμβούλιο το οποίο υποχρεωνόταν να την υποβάλλει με τη σειρά του στα Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας με σχετικές τυχόν παρατηρήσεις.

Η αποζημίωση των Ελεγκτών, οριζόταν στις 5.000 δραχμές για τον καθένα μετά από εντολή του Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣΟ και αφού είχαν υποβάλει τις εκθέσεις τους.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΣΟ

Η διοικητική διάρθρωση του ΑΣΟ αποτελούνταν από την :

α) Κεντρική Υπηρεσία

β) Υποκαταστήματα

γ) Οινοποιία

Πιο συγκεκριμένα :

α) Η Κεντρική Υπηρεσία του ΑΣΟ αποτελούνταν από τον Διευθυντή Υπηρεσιών ο οποίος είχε τις εξής αρμοδιότητες : τελούσε υπό τις άμεσες διαταγές του Διοικητικού Συμβουλίου ως πρώτος υπάλληλος του Ιδρύματος, ήταν υπεύθυνος για την καλή και εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του ΑΣΟ και της διεξαγωγής των εργασιών του, καθώς και για την ακριβή και έγκαιρη εκτέλεση των αποφάσεων του Διευθύνοντα Συμβούλου, των συμβουλίων, των επιτροπών διοίκησης και εποπτείας του ΑΣΟ. Ήταν υποχρεωμένος να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοικούσας Επιτροπής.

Με απόφαση του Διευθύνοντα Συμβούλου ήταν δυνατόν να ανατεθεί η ενέργεια ορισμένων πράξεων της αρμοδιότητάς του και η υπογραφή ορισμένων εγγράφων του ΑΣΟ, μόνο στον Διευθυντή των Υπηρεσιών ή με παρουσία ανώτερου υπαλλήλου του ΑΣΟ, σε δύο συμπράττοντες ανώτερους υπαλλήλους του ΑΣΟ.

Σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας, ή κωλύματος του Διευθυντή Υπηρεσιών του ΑΣΟ, τον αναπλήρωνε στα καθήκοντά του, ανώτερος υπάλληλος του ΑΣΟ με απόφαση του Διευθύνοντα Συμβούλου ή σε περίπτωση απουσίας και αυτού με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής.

Τα τμήματα που υπάγονταν στην διοίκηση της Κεντρικής Υπηρεσίας ήταν :

- Τμήμα προσωπικού το οποίο ήταν υπεύθυνο για όλα τα θέματα του προσωπικού. Οι προσλήψεις, η μισθοδοσία,

οι συνθήκες εργασίας και όλα τα εν γένει θέματα προσωπικού υπάγονταν και αποφασίζονταν από το τμήμα αυτό.

- Τμήμα Δικαστικό. Οι νομικοί σύμβουλοι και οτιδήποτε αφορούσε την σχέση του ΑΣΟ με την ελληνική νομοθεσία διεκπεραιώνονταν από το τμήμα αυτό.
- Τμήμα προμηθειών που ήταν υπεύθυνο για την προμήθεια υλικών και πρώτων υλών απαραίτητων για την επεξεργασία της σταφίδας καθώς και για την μεταπώληση της σταφίδας σε τρίτους.
- Τμήμα επιθεώρησης, το οποίο είχε την εποπτεία και την ευθύνη επιθεώρησης όλων των υπόλοιπων τμημάτων.
- Τμήμα εμπορίου, το οποίο ασχολούνταν με τον εμπορικό χαρακτήρα της σταφίδας, τον καθορισμό τιμής και γενικά τις συναλλαγές με τους σταφιδέμπορους.
- Τμήμα διεκπεραίωσης, με ευθύνη για την εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία και γενικά πρόσφερε γραμματειακή υποστήριξη στον οργανισμό.
- Τμήμα λογιστηρίου, υπεύθυνο για τους ισολογισμούς, απολογισμούς καθώς και τις μισθοδοσίες των υπαλλήλων και των διοικητικών στελεχών και τη τήρηση των λογιστικών βιβλίων για την νόμιμη λειτουργία του ΑΣΟ.
- Τμήμα εξόδων, συνεργάσιμο με το τμήμα λογιστηρίου και υπεύθυνο για τις δαπάνες του οργανισμού μέσα στα

πλαίσια του προϋπολογισμού που καταρτίζεται στην αρχή του έτους.

- Τμήμα ελέγχου. Είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο όλων των υπηρεσιών, της νομιμότητας των εργασιών και γενικά της λειτουργίας του οργανισμού για την αποφυγή λαθών ή για την διόρθωσή τους.
- Τμήμα γεωργικό. Αποτελούνταν από έμπειρο και καταρτισμένο προσωπικό γεωργικής κατεύθυνσης, ώστε να παρέχει στους σταφιδοπαραγωγούς τις κατάλληλες και ορθές συμβουλές και οδηγίες για την καλύτερη και αποδοτικότερη καλλιέργεια και εκμετάλλευση του σταφιδοκάρπου.
- Τμήμα βιομηχανικό, το οποίο ασχολούνταν με την επεξεργασία της σταφίδας για την δημιουργία των παραγώγων της και για την βελτίωση της ποιότητας, της εικόνας και γενικά την βελτίωση του προϊόντος.
- Τμήμα τεχνικό. Ήταν τμήμα υποστήριξης του βιομηχανικού τμήματος, υπεύθυνο για την συντήρηση των μηχανημάτων επεξεργασίας της σταφίδας και γενικά τμήμα υποστήριξης.
- Τμήμα στατιστικής και μελετών, με εξειδικευμένο προσωπικό για την συγκέντρωση στοιχείων για την στατιστική κατάσταση κάθε χρόνου και μελέτη για τις τεχνολογικές μεθόδους για την καλύτερη και ορθότερη λειτουργία του οργανισμού.

Επίσης στην Κεντρική Υπηρεσία υπάγονταν και το Γραφείο Ταμείου το οποίο ήταν υπεύθυνο για τις

καθημερινές συναλλαγές με το κοινό (μέλη του ΑΣΟ), για πληρωμές ή εισπράξεις και γενικά για την εξυπηρέτηση των καθημερινών οικονομικών αναγκών των σταφιδοπαραγωγών.

Τέλος, υπήρχε και το Χημείο το οποίο ήταν υπεύθυνο για την επιστημονική ανάλυση της σταφίδας, δηλαδή την περιεκτικότητα ζάχαρης, οίνοπνεύματος, την οξύτητα και γενικά όλα τα χημικά συστατικά του σταφιδοκάρπου.

β) Υποκαταστήματα

Τα υποκαταστήματα του ΑΣΟ αποτελούνταν από τον Διευθυντή, έναν λογιστή, έναν ταμία, και έναν διαχειριστή (σταφίδας, υλικού) και είχαν άμεση επαφή ήταν εξαρτώμενα από την Κεντρική Υπηρεσία του ΑΣΟ.

Τα κυριότερα βρίσκονταν:

ΝΟΜΟΣ
Κορινθίας
Αχαΐας
Ζακύνθου
Κεφαλληνίας
Ηλείας
Μεσσηνίας

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
Νεμέας, Κιάτου, Ξυλοκάστρου
Πάτρας, Αιγίου

Αμαλιάδας, Πύργου, Πελοπίου,
Κρεστένων
Καλαμάτας, Φιλιατρών, Χώρας,
Γαργαλιάνων, Πύλου, Μεσσήνης,
Κορώνης, Πεταλιδίου

γ) Οινοποιία

Ο ΑΣΟ ενέκρινε κάθε έτος ποσότητα βιομηχανικής σταφίδας για την παραγωγή οινοπνεύματος, η οποία διατίθονταν στους οινοποιούς όπου και αναμειγνύονταν με κρασιά ονομασίας προέλευσης και σε οινοποιίες για την παρασκευή οινοπνευματωδών ποτών. Οι ποσότητες αυτές διαθέτονταν αποκλειστικά για εξαγωγές.

Άλλες ποσότητες που εγκρίνονταν, διαθέτονταν σε ποτοποιίες και ελληνικά οινοποιία για την δημιουργία οινοπνευματωδών ποτών για εσωτερική κατανάλωση.

Η κατεργασία της παραδιδόμενης σταφίδας για την παραγωγή οινοπνεύματος διατείθονταν σε οινοποιία β' κατηγορίας μετά από πλειοδοτικό μειοδοτικό διαγωνισμό που γίνονταν στην αρχή του Απριλίου.

Η ποσότητα η οποία θα διατείθονταν από τον ΑΣΟ για οινοποιία καθορίζονταν από τον Υπουργό Οικονομικών και Εμπορίου, καθώς και ο τρόπος διάθεσης και πληρωμής των πρώτων υλών και του οινοπνεύματος.

Τέλος, η τιμή της σταφίδας που προοριζόταν για την παραγωγή οινοπνευματωδών ποτών καθοριζόταν από το Υπουργείο Συντονισμού και Προγραμματισμού, Οικονομικών και Εμπορίου και ήταν ίδια με την διεθνή τιμή της σταφίδας που προοριζόταν για εξαγωγή.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ Α.Σ.Ο.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

ΣΧΗΜΑ 2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ Α.Σ.Ο**ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΑΣΟ**

Το προσωπικό του ΑΣΟ αποτελούνταν από: α) τους Υπαλλήλους β) τους Νομικούς Συμβούλους . Πιο αναλυτικά:

Όλοι οι υπάλληλοι του Α.Σ.Ο ελέγχονταν και τελούσαν κάτω από τις διαταγές του Διευθυντή Υπηρεσιών του Α.Σ.Ο.

Ο Διευθυντής Υπηρεσιών του ΑΣΟ τελούσε κάτω από τις άμεσες διαταγές του Διευθύνοντα Συμβούλου και θεωρούνταν ο πρώτος υπάλληλος του Ιδρύματος. Ήταν υπεύθυνος για την καλή και σωστή λειτουργία των υπηρεσιών του ΑΣΟ και της διεξαγωγής των εργασιών του οργανισμού καθώς και της έγκαιρης και ακριβής εκτέλεσης των αποφάσεων του Διευθύνοντα Συμβούλου, των Συμβουλίων και των επιτρόπων Διοικήσεως και εποπτείας του ΑΣΟ.

Είχε το δικαίωμα να παρίσταται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοικούσας Επιτροπής χωρίς όμως να έχει το δικαίωμα ψήφου.

Ύστερα από απόφαση του Διευθύνοντα Συμβούλου, μπορούσε να ανατίθεται η ενέργεια ορισμένων πράξεων και η υπογραφή ορισμένων εγγράφων του ΑΣΟ στον Διευθυντή των Υπηρεσιών, τα οποία ήταν της αρμοδιότητας του Διευθύνοντα Συμβούλου. Μπορούσε επίσης να υπογράφει τα έγγραφα αυτά με την σύμπραξη ενός ή δύο ανωτέρων υπαλλήλων του ΑΣΟ.

Σε περίπτωση απουσίας του Διευθυντή Υπηρεσιών, τον αναπλήρωνε σε ολόκληρο ή μερικώς στα καθήκοντά του ανώτερος υπάλληλος του ΑΣΟ ο οποίος οριζόταν με απόφαση του Διευθύνοντα Συμβούλου ή σε περίπτωση απουσίας αυτού, με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής.

β) Νομικός Σύμβουλος – Δικηγόροι

Παράλληλα μέσα στον ΑΣΟ λειτουργούσε δικαστικό γραφείο υπό την εποπτεία του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εμπορίου. Ο Νομικός Σύμβουλος του ΑΣΟ διοριζόταν με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής.

Έπρεπε να είναι δικηγόρος τουλάχιστον Εφετείου και η αμοιβή του καθοριζόταν με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής μετά από έγκριση των Υπουργών Εμπορίου και Οικονομικών.

Στο γραφείο του Νομικού Συμβούλου εκτός από τους εκάστοτε τοποθετημένους υπαλλήλους του ΑΣΟ μπορούσε να προσλαμβάνεται και ένας δικηγόρος με τακτικό μισθό.

Την μελέτη ή διεξαγωγή ορισμένων υποθέσεων ή ζητημάτων του ΑΣΟ, μπορούσε η Διοικούσα Επιτροπή ή ο Διευθύνων Σύμβουλος να την αναθέτει σε άλλους δικηγόρους είτε λόγω του κατ' επείγοντος, είτε λόγω της σοβαρότητας του αντικειμένου, είτε λόγω ειδικότητας.

- Συμβούλιο Διοικητικής Υπηρεσίας

Αποτελούνταν από δύο μέλη της εκάστοτε Διοικούσας Επιτροπής του ΑΣΟ τα οποία ορίζονταν από αυτή, τον Διευθυντή των Υπηρεσιών του ΑΣΟ και ενός εφέτου και του αναπληρωτή, ο οποίος οριζόταν από τον πρόεδρο Εφετών της Πάτρας.

Το Συμβούλιο βρισκόταν σε απαρτία όταν παραβρίσκονταν στις συνελεύσεις του, τρία τουλάχιστον από τα μέλη του και οι αποφάσεις του λαμβάνονταν με πλειοψηφία των παρόντων.

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου Διοικητικής Υπηρεσίας, αφορούσαν απολύσεις προσωρινές ή οριστικές,

μεταθέσεις, προαγωγές και πειθαρχικές ποινές χρηματικού προστίμου μεγαλύτερου του ενός μηνιαίου μισθού των υπαλλήλων του ΑΣΟ. Επίσης ήταν υπεύθυνο και για τον διορισμό νέων υπαλλήλων.

Όλα τα θέματα έφταναν στο Συμβούλιο Διοικητικής Υπηρεσίας μετά από παραπομπή του Διευθύνονταν Συμβούλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΤΑΦΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Για την εύρυθμη λειτουργία του ΑΣΟ και για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών του καθώς και για την σωστή εξυπηρέτηση των πελατών του είχε οριστεί ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο έπρεπε να επιτευχθούν οι σκοποί του οργανισμού, και οι παραγωγοί να παραδώσουν την σταφίδα που είχαν στην διάθεσή τους. Το χρονικό αυτό διάστημα ονομαζόταν σταφιδική χρήση και ίσχυε από 1-9/31-8 κάθε έτους.

Τα σταφιδικά μέτρα που εφαρμόζονταν κάθε έτος με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας Οικονομικών και της διοίκησης του Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού ποικίλουν. Τα μέτρα αυτά εξαρτιόνταν από τη ζήτηση του προϊόντος σε αγορές του εξωτερικού και του εσωτερικού, από την αύξηση ή μείωση της παραγωγής κάθε έτους, από την οικονομική κατάσταση της χώρας, από τον πληθωρισμό κάθε έτους, από την οικονομική και αγροτική πολιτική που εφαρμόζε κάθε κυβέρνηση.

Από το 1981 και μετά, όπου η χώρα μας έγινε μέλος της Ε.Ο.Κ, μετέπειτα Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αποφάσεις για τα σταφιδικά μέτρα λαμβάνονταν με βάση κάποιες οδηγίες και κανονισμούς της ΕΟΚ.

Έτσι λοιπόν το 1981 πάρθηκαν τα εξής μέτρα για την προστασία της κορινθιακής σταφίδας:

1. Ελάχιστη τιμή της σταφίδας (72δρχ/κιλό).

2. Καθορίστηκε το ποσοστό και η τιμή της υποχρεωτικά παραδιδόμενης σταφίδας στον ΑΣΟ. Το υποχρεωτικό ποσοστό για την ποιοτική διαλογή ήταν γύρω στο 5% με τιμή 15δρχ/κιλό και το ποσοστό για τα απορρίμματα επεξεργασίας από 15-17% ανάλογα την περιοχή με τιμή 15δρχ/κιλό.
3. Εισοδηματική ενίσχυση των παραγωγών.
Ταυτόχρονα, λαμβάνονται μέτρα για την καταπολέμηση των εντόμων όσον αφορά τον αποθηκευμένο καρπό στις αποθήκες του ΑΣΟ είτε πρόκειται για εμπορεύσιμες ποσότητες, είτε όχι.

Το 1984 δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση των ποιοτικών προδιαγραφών της σταφίδας. Ο σταφιδόκαρπος θεωρείται εμπορεύσιμος όταν είναι καλά αποξηραμένος, δεν είναι χαλασμένος, έχει υποστεί επιμελημένη ποιοτική διαλογή και είναι καλά καθαρισμένος ώστε να μην έχει καμιά ξένη ύλη.

Οι ελληνικές σταφίδες αντιμετώπιζαν στο εξωτερικό μεγάλο ανταγωνισμό από άλλα ομοειδή γεωργικά προϊόντα των χωρών της Ευρώπης, της Αμερικής και της Αυστραλίας. Για παράδειγμα η Αγγλία προτιμούσε να εισάγει σταφίδα από χώρες έξω από την Κοινότητα όπως Τουρκία, Αμερική (Καλιφόρνια) λόγω καλύτερης ποιότητας. Η αγορά σταφίδας από την Ελλάδα ήταν πολυέξοδη, γιατί έπρεπε να καθαρίσουν ένα μεγάλο μέρος της εισαγόμενης σταφίδας, λόγω της μη ενιαίας μεθόδου αποξηήρανσης από την ελληνική πλευρά.

Έτσι λοιπόν γίνεται μια προσπάθεια από την Πολιτεία και τον ΑΣΟ, να πείσει τους παραγωγούς να βελτιώσουν την ποιότητα της εξαγόμενης σταφίδας έτσι ώστε να γίνει πιο ανταγωνιστική.

Κατά το έτος 1985 δίνεται ιδιαίτερο βάρος στον έλεγχο κατά την αποθήκευση, την μεταφορά και την εμπορία της σταφίδας. Για την λειτουργία αποθηκών χρειάζεται ειδική άδεια η οποία χορηγούνταν από το αρμόδιο υποκατάστημα του ΑΣΟ ύστερα από λεπτομερή έλεγχο της καταλληλότητας του.

Η άδεια μεταφοράς της σταφίδας έπρεπε να εκδίδεται την ημέρα της φόρτωσής της και σε καμιά περίπτωση δεν χορηγούνταν άδεια εκ των υστέρων.

Επίσης, απαγορεύονταν αυστηρά η εμπορία Ποιοτικής Διαλογής η οποία έπρεπε να παραδίδεται αποκλειστικά από τους ίδιους τους παραγωγούς στις αποθήκες του ΑΣΟ.

Ταυτόχρονα γίνεται εντονότερος ο έλεγχος που αφορούσε δαπάνες του ΑΣΟ οι οποίες έπρεπε να είναι αναλυτικές και πλήρως αιτιολογημένες.

Σύμφωνα με την πράξη 946 του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας και με σκοπό την δημιουργία ενιαίου πλαισίου τραπεζικής χρηματοδότησης της αγοράς, εμπορικής διακίνησης και βιομηχανικής επεξεργασίας των γεωργικών προϊόντων, το 1987 ανοίγει ο δρόμος στην ΑΤΕ και τις εμπορικές τράπεζες να χρηματοδοτούν ιδιωτικές και συνεταιριστικές επιχειρήσεις και οργανώσεις για την αγορά, εμπορία, τυποποίηση και μεταποίηση της σταφίδας. Επιτρέπεται έτσι η πώληση της σταφίδας με πίστωση από Οργανισμούς παρεμβάσεως, ιδιωτικές επιχειρήσεις και συνεταιριστικές οργανώσεις. Η ΑΤΕ αποκτά την δυνατότητα να αποδεσμεύει ποσότητες Κορινθιακής σταφίδας και παράλληλα να πουλάει με πίστωση σταφίδα σε ιδιώτες εξαγωγείς.

Οι εξαγωγείς σε περίπτωση μη εξαγωγής αγορασθέντων αυτούσιων αγροτικών προϊόντων από συνεταιρισμούς αγροτών ή ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών υποχρεούνται στην καταβολή του ειδικού φόρου προστιθεμένης αξίας (Φ.Π.Α).

Σύμφωνα με την υπ' αριθμό Ν325142/28-2-90 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας οι παραγωγοί υποχρεούνται, πριν από την παράδοση, να έχουν υποβάλλει στην αρμόδια Δ/νση Γεωργίας δήλωση αμπελοκαλλιέργειας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΕΟΚ 2430/90 και το υπ' αριθμό 372299/31-8-90 έγγραφο του Υπουργείου Γεωργίας θεσπίζεται στρεμματική ενίσχυση στον παραγωγό η οποία για την σταφιδική χρήση 90/91 καθορίστηκε σε 11.106 δρχ ανά στρέμμα καλλιεργούμενης έκτασης έκαστου.

Σύμφωνα με το κανονισμό ΕΟΚ 2202 του ίδιου έτους το ποσοστό της ποιοτικής διαλογής, που υποχρεούνταν να παραδώσουν οι παραγωγοί στον ΑΣΟ θα ήταν ενιαίο για όλες τις περιφέρειες και ανέρχονταν σε 6% επί της παραχθείσας ποσότητας έκαστου.

Το ποσοστό απορριμμάτων που υποχρεωτικά έπρεπε να παραδίδουν οι μεταποιητές στον ΑΣΟ ήταν ενιαίο για όλες τις περιφέρειες και ανέρχονταν σε 17,64% επί της επεξεργασμένης σταφίδας ή 15% επί του αυτούσιου καρπού.

Το 1991 οι παραγωγοί Κορινθιακής σταφίδας υποχρεώθηκαν να μην παραδίδουν στους μεταποιητές για μεταποίηση, μια ποσότητα σταφίδας ίση με ένα ποσοστό επί του παραγόμενου εμπορεύσιμου προϊόντος, καθοριζόμενο από τον Κανονισμό της ΕΟΚ,

με σκοπό την εξασφάλιση παραγωγής προϊόντος κατάλληλου για μεταποίηση.

Η ποσότητα αυτή ονομάστηκε παραγωγικό ποιοτικό παρακράτημα ή ποιοτική διαλογή και με τον Κανονισμό ΕΟΚ (2202/90) καθορίστηκε σε 6% επί του παραγόμενου εμπορεύσιμου σταφιδοκάρπου.

Η ποιοτική διαλογή αφορούσε προϊόν (σταφίδα) που οι ρώγες της δεν συγκέντρωναν του ποιοτικούς χαρακτήρες της εμπορεύσιμης σταφίδας όπως αυτοί καθορίζονταν από τον Κανονισμό της ΕΟΚ.

Το ποιοτικό παρακράτημα αποτελούσαν οι ρώγες που απομακρύνονταν από το υπόλοιπο προϊόν κατά τα στάδια της προξηραντικής φάσεως (τρύγου - απλώματος) ή κατά τα στάδια της μεταξηραντικής φάσεως (τριψίματος - καθαρισμού - μακιναρίσματος).

Έτσι λοιπόν κατά το προξηραντικό στάδιο (χλωρό προϊόν), ο τρύγος γινόταν μόνο σε ώριμες σταφίδες και απομακρύνονταν (διαλογή) κατά το άπλωμα οι άγουρες, οι χονδρές, οι σάπιες, οι κόκκινες, οι νερουλές, οι μαραμμένες, οι χαλασμένες αλλοιωμένες.

Κατά το προξηραντικό στάδιο (ξηρό προϊόν) απομακρύνονταν όλα τα κότσαλα και οι ξένες ύλες, καθώς και οι αδύνατες ρώγες, οι άσαρκες, οι χονδρές (άνω των 8,5MM), οι ψιλές (κάτω των 4MM), οι σάπιες, οι χαλασμένες.

Η ποιοτική διαλογή έπρεπε να είναι καλά αποξηραμένη, με ανώτατο όριο υγρασίας 16%. Σε περίπτωση που δεν συγκέντρωνε τους χαρακτήρες αυτούς κατάσχονταν.

Επίσης, κατάσχονταν με τον ίδιο τρόπο η Κορινθιακή σταφίδα που προσκομίζονταν σαν ποιοτική διαλογή, αλλά προέρχονταν από σταφιδόκαρπο που είχε διατεθεί για άλλες χρήσεις (βιομηχανικό παρακράτημα, οينوπνευματοποιία, οξοποιία, ζωοτροφές κα).

Απαγορεύονταν η διακίνηση Κορινθιακής σταφίδας από τους διάφορους φορείς Κορινθιακής σταφίδας στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό προς επεξεργασία και κατανάλωση, αν προηγουμένως οι παραπάνω φορείς (έμποροι – μεταποιητές) δεν κατέθεταν στις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες του ΑΣΟ, τα αποδεικτικά στοιχεία της παράδοσης στον ΑΣΟ της αναλογούσας ποιοτικής διαλογής.

Τέλος, η ποσότητα ποιοτικής διαλογής που συγκεντρώνονταν στον ΑΣΟ, διατίθονταν ελεύθερα, είτε με πλειοδοτικό διαγωνισμό κατά τακτά διαστήματα, είτε σε προκαθορισμένες τιμές ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς, για κάθε βιομηχανική χρήση εκτός της αυτούσιας ανθρώπινης κατανάλωσης και των ζωοτροφών.

Το 1992 το ποσό της στρεμματικής ενίσχυσης για την σταφίδα ανέρχεται σε 39.745δρχ/στρέμμα, με την προϋπόθεση ότι η ελάχιστη παραγωγή ανά στρέμμα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από 75 κιλά.

Η παράδοση της ποιοτικής διαλογής είναι υποχρεωτική στον ΑΣΟ αλλιώς οι παραγωγοί δεν είναι δυνατόν να πάρουν την στρεμματική ενίσχυση.

Κατά την χρήση 94-95 το προϊόν ``Κορινθιακή σταφίδα`` εισέρχεται στο οριστικό κοινοτικό καθεστώς, αφού έληξε η μεταβατική περίοδος των 4 ετών (1990-91 έως 1993-94) της οποίας κύριο χαρακτηριστικό

στοιχείο ήταν η βαθμιαία μείωση της ελάχιστης τιμής παραγωγού ανά κιλό και κατά περιφέρεια, με αντίστοιχη αύξηση της ενίσχυσης ανά στρέμμα.

Η είσοδος του προϊόντος στο οριστικό κοινοτικό καθεστώς συνεπάγεται σημαντικές αλλαγές όσων ίσχυαν μέχρι τότε:

1. Δεν καθορίζεται πλέον ελάχιστη τιμή παραγωγού. Η διακίνηση του προϊόντος γίνεται ελεύθερα, σύμφωνα με τους κανόνες προσφοράς και ζήτησης.
2. Δεν καταβάλλεται πλέον ενίσχυση στο μεταποιητή (επιδότηση).
3. Η κατώτατη ανά στρέμμα παραγωγή, οι οποία αποτελούσε προϋπόθεση λήψης από τους παραγωγούς της στρεμματικής ενίσχυσης ορίστηκε στα 150 κιλά/στρέμμα. Το όριο αυτό ήταν κλιμακούμενο ανάλογα με το ποσοστό των ζημιών κατά περιφέρεια λόγω των άσχημων καιρικών συνθηκών.

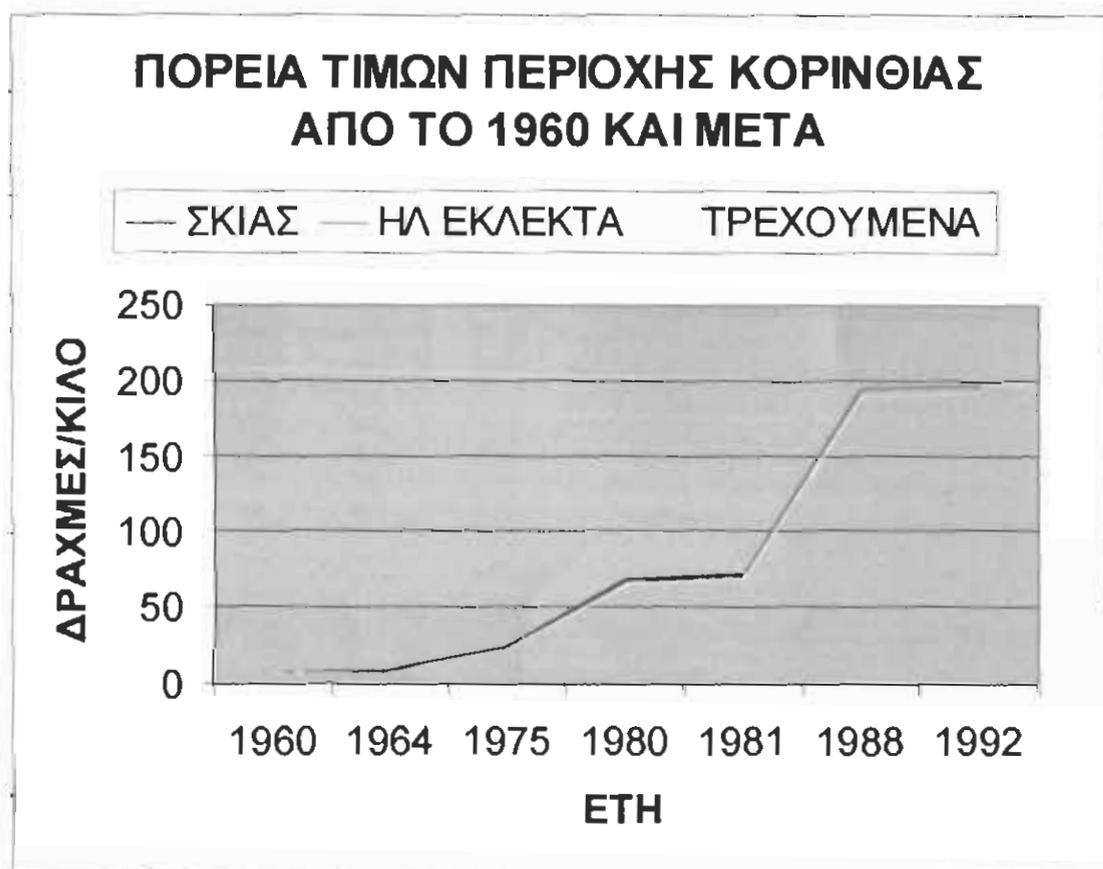
Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται οι τιμές ασφαλείας κατά παραγωγικό – ποιοτικό τύπο σε δραχμές / κιλό που ίσχυσαν μετά το 1960.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
Τιμές ασφαλείας κατά παραγωγικό – ποιοτικό
τύπο σε δρχ/κιλό

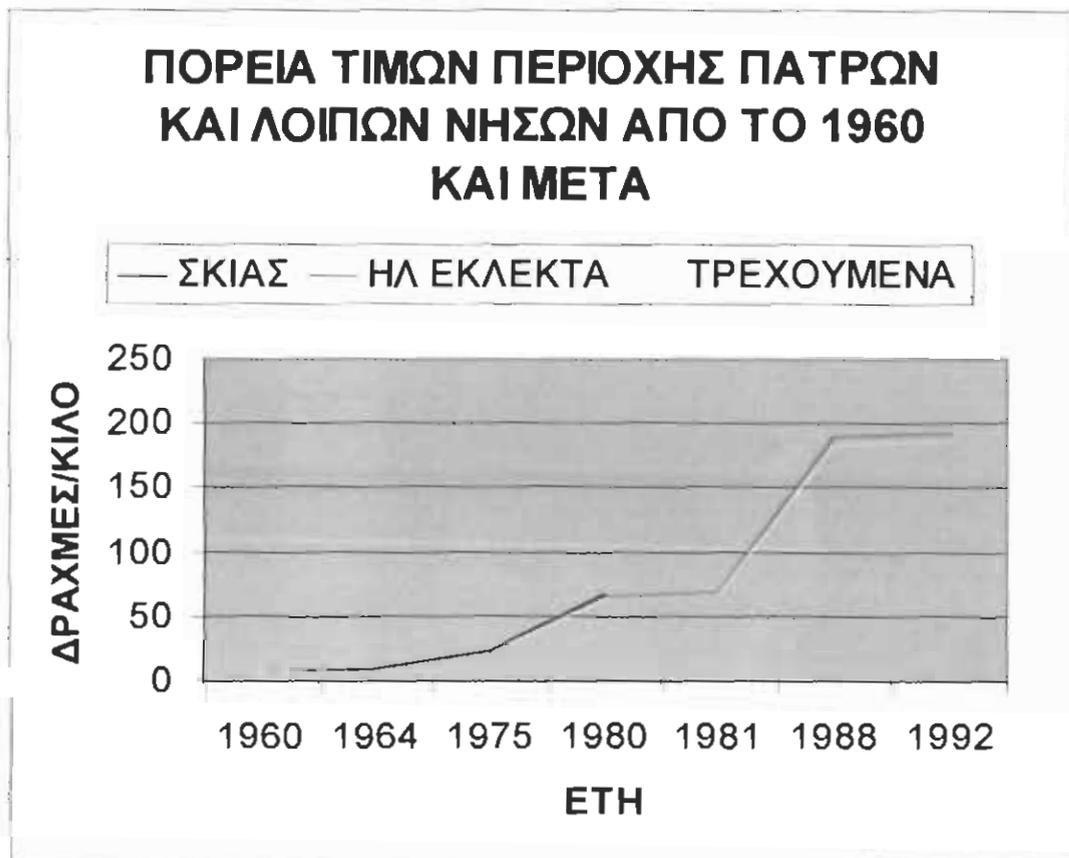
ΕΤΟΣ	ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΣΚΙΑΣ	ΗΛ ΕΚΛΕΚΤΑ	ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΑ
1960	Αιγιαλείας	6,80	6,50	6,40
	Κορινθίας	6,50	6,25	6,15
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	6,45	6,15	6,05
	Λοιπής Μεσσηνίας	6,25	5,80	5,70
1964	Αιγιαλείας	9,10	8,80	8,70
	Κορινθίας	8,80	8,55	8,45
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	8,75	8,45	8,30
	Λοιπής Μεσσηνίας	8,40	8,10	8,00
1975	Αιγιαλείας	23,40	22,95	22,45
	Κορινθίας	23,40	22,95	22,45
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	22,95	22,45	22,00
	Λοιπής Μεσσηνίας	22,45	22,00	21,55
1977	Αιγιαλείας	28,00	27,00	26,00
	Κορινθίας	27,50	26,50	25,50
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	26,50	25,50	24,50
	Λοιπής Μεσσηνίας	26,00	25,00	24,00
1978	Αιγιαλείας	36,00	35,00	33,50
	Κορινθίας	35,00	34,00	33,00
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	34,00	33,00	32,00
	Λοιπής Μεσσηνίας	33,50	32,50	31,50
1980	Αιγιαλείας	70,90	69,40	65,90
	Κορινθίας	68,90	66,90	65,00
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	66,90	65,00	63,00
	Λοιπής Μεσσηνίας	65,90	64,00	62,00
1981	Αιγιαλείας	75,07	73,48	69,77
	Κορινθίας	72,95	70,80	68,82
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	-	68,82	66,70
	Λοιπής Μεσσηνίας	-	67,76	65,64
1984	Αιγιαλείας	-	61,92	58,80
	Κορινθίας	-	59,66	57,99
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	-	-	56,21
	Λοιπής Μεσσηνίας	-	-	55,32
1988	Αιγιαλείας	206,61	202,23	192,04
	Κορινθίας	-	194,85	189,41
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	-	189,41	183,59
	Λοιπής Μεσσηνίας	-	-	180,67
1989	Αιγιαλείας	249,08	243,81	231,51
	Κορινθίας	-	234,90	228,35
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	-	228,35	221,32
	Λοιπής Μεσσηνίας	-	-	217,81
1990	Αιγιαλείας	256,02	250,65	238,01
	Κορινθίας	248,85	241,50	234,76
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	-	234,76	227,54
	Λοιπής Μεσσηνίας	-	231,15	223,93
1992	Αιγιαλείας	209,35	204,92	194,59
	Κορινθίας	-	197,44	191,93
	Πατρών-Λοιπών Νήσων	-	191,93	186,03
	Λοιπής Μεσσηνίας	-	-	183,07

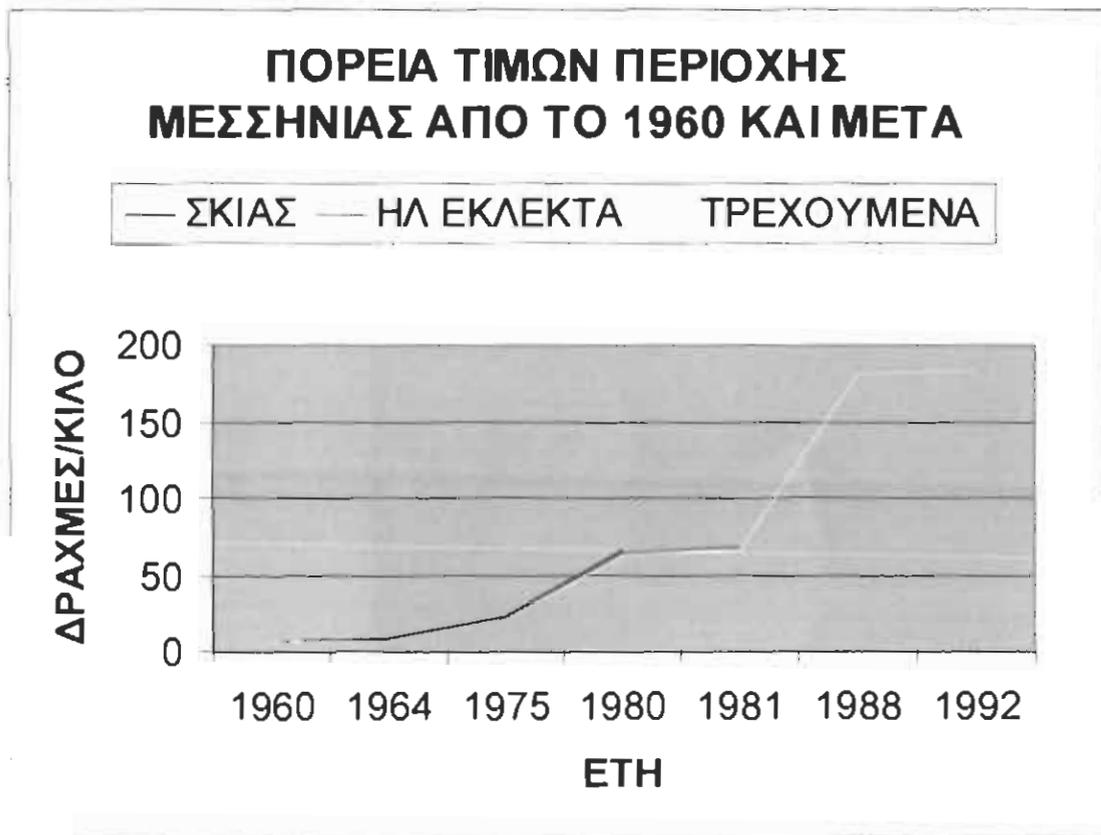
ΣΧΗΜΑ 3. Πορεία τιμών περιοχής Αιγιαλείας από 1960-1992.

ΣΧΗΜΑ 4. Πορεία τιμών περιοχής Κορινθίας από το 1960-1992.

ΣΧΗΜΑ 5. Πορεία τιμών περιοχής Πατρών & Λοιπών Νήσων από το 1960-1992.

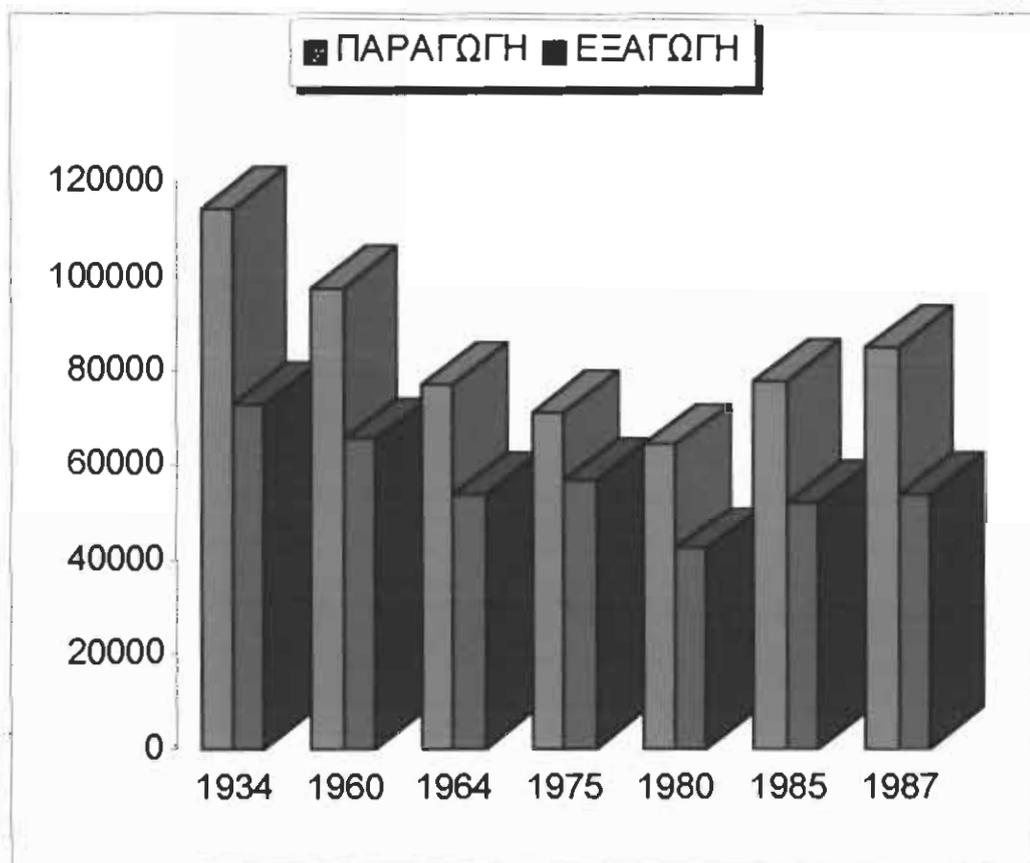

ΣΧΗΜΑ 6. Πορεία τιμών περιοχής Μεσσηνίας από το 1960-1992.

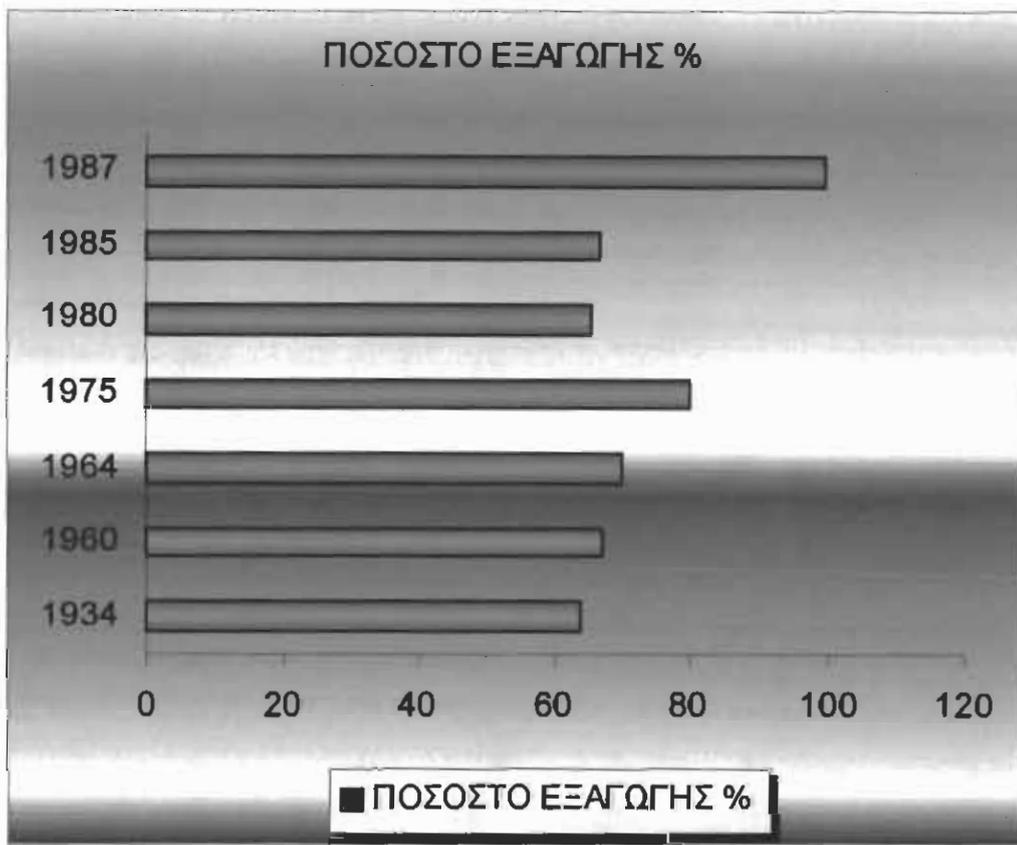
Ο ανταγωνισμός μεταξύ των χωρών που καλλιεργούσαν σταφίδα ήταν πολύ μεγάλος. Ο ΑΣΟ εξασφάλιζε όσο το δυνατόν καλύτερη ποιότητα για την σταφίδα που προορίζονταν για εξαγωγή. Για να μπορεί να συναγωνίζεται αποτελεσματικά τα ομοειδή προϊόντα άλλων χωρών, ήταν απαραίτητο η σταφίδα να τυποποιείται και να συσκευάζεται με μεγάλη προσοχή και καλαισθησία για την καλύτερη εμφάνισή της. Απαραίτητη προϋπόθεση ήταν να αποφεύγεται επιμελώς το ανακάτεμα προϊόντων κατώτερης ποιότητας ή σκάρτων προϊόντων με προϊόντα ανώτερης ποιότητας.

Ο παρακάτω πίνακας μας δείχνει την ποσότητα της παραγόμενης σταφίδας ανά έτος, την ποσότητα της εξαγώγιμης σταφίδας καθώς και το ποσοστό επί της εκατό της εξαγωγής ανά έτος.

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΕΞΑΓΩΓΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
1934	114256	72891	63,88
1956	88430	63551	71,82
1959	81100	60916	75,11
1960	97400	65407	67,15
1961	92100	65056	70,64
1962	109000	76290	69,99
1963	77500	60681	78,3
1964	77000	53903	70
1974	95050	47034	49,5
1975	70900	56662	79,9
1976	68750	50443	73,4
1977	85000	56000	66
1978	71400	58962	82,6
1980	64200	42137	65,63
1982	72950	46201	63,33
1983	76950	48413	62,91
1984	78300	47497	60,66
1985	77500	51882	66,94
1986	76670	48424	63,2
1987	53710	53729	100

ΣΧΗΜΑ 7. Διαγραμματική απεικόνιση ποσότητας παραγωγής και εξαγωγής σε χιλιάδες τόνους από το 1934-1987.

ΣΧΗΜΑ 8. Διαγραμματική απεικόνιση του ποσοστού εξαγωγής από το 1934-1987.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΝΟΜΟΣ ΔΙΑΛΥΣΗΣ

Παρόλη την πολύτιμη συμβολή του Α.Σ.Ο. στην ανάπτυξη και διακίνηση της σταφίδας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, τα οικονομικά προβλήματα δεν άργησαν να εμφανιστούν.

Το εμπόριο της σταφίδας άρχισε να μειώνεται σταδιακά σε σχέση με άλλα γεωργικά προϊόντα με συνέπεια την δυσαρέσκεια τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών. Σιγά-σιγά γίνεται κατανοητό πως ο Α.Σ.Ο. κάτω από το καθεστώς λειτουργίας του έχει ολοκληρώσει πλέον τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε εξ αρχής. Η ακμή του έφτασε στο αποκορύφωμα της και λογική εξέλιξη ήταν η παρακμή.

Οι οικονομικές εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό κατά τις αρχές της δεκαετίας το '90, έδειχναν τον δρόμο προς την διάλυση του Α.Σ.Ο. εφόσον δεν θα άλλαζε το νομικό και θεσμικό πλαίσιο κυρίως και γενικά εάν δεν μετεξελισσόταν σε φορέα λειτουργίας σύμφωνα με τα ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια προκειμένου να παρακολουθεί το ραγδαία εξελισσόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Η πολιτεία αποφάσισε την διάλυση του που ανακοινώθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος 1^ο, αρ. φύλλου 242).

Στην ανακοίνωση αυτή αποφασίστηκαν τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 20 ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός διαλύεται. Με απόφαση του Υπουργού

Γεωργίας που εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες μετά από την έκδοση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται πενταμελής επιτροπή απογραφής και ορίζεται εκκαθαριστής. Η πενταμελής επιτροπή απογραφής και ο εκκαθαριστής προβαίνουν από κοινού στην απογραφή και αποτίμηση της συνολικής περιουσίας, κινητής και ακίνητης του Α.Σ.Ο. Με την συνδρομή του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών για την ανάληψη των καθηκόντων τους, η οποία μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Για τον σκοπό αυτό συντάσσεται πρωτόκολλο που παραδίδεται στον Υπουργό.

Με βάση το αποτέλεσμα της απογραφής και της εκκαθάρισης, το 80% από την συνολική περιουσία του Α.Σ.Ο. περιέρχεται κατά κυριότητα στην Ανώνυμη Συνεταιριστική Εταιρία. Το υπόλοιπο 20% από την συνολική ακίνητη περιουσία του Α.Σ.Ο. περιέρχεται κατά κυριότητα στο Υπουργείο Γεωργίας, προκειμένου να διατεθεί ισομερώς, με απόφαση του οικείου Υπουργού για την δημιουργία πολιτιστικών επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών κέντρων του Υπουργείου, της Νομαρχιακής και τοπικής αυτοδιοίκησης των αντίστοιχων περιοχών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

**ΔΙΑΝΟΜΗ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Α.Σ.Ο.**

Α/Α	ΕΙΔΟΣ	ΔΙΑΝΟΜΗ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΣΚΟΣ - ΑΣΕ	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	
1	Κτήματα και Οικόπεδα	9,6 δισ. δρχ	2,7 δισ. δρχ	12,3 δισ. δρχ
2	Κτιριακές Εγκαταστάσεις	2,7 δισ. δρχ	0,8 δισ. δρχ	3,5 δισ. δρχ
3	Εξοπλισμός	38 εκ. δρχ	12 εκ. δρχ	50 εκ. δρχ
4	Μητρικές Φυτείες	261 εκ. δρχ	-	261 εκ. δρχ
5	Τραπεζικές Καταθέσεις (31/05/2000)	-	665 εκ. δρχ	665 εκ. δρχ
6	Αγρομέτοχα ΑΤΕ	50 εκ. δρχ	-	50 εκ. δρχ
7	Μετοχές Τράπεζας Ελλάδος (σύνολο 223.069 τεμάχια)	5,2 δισ. δρχ (τεμ. 145.000)	2,8 δισ. δρχ (τεμ. 78.069)	8 δισ. δρχ
	ΣΥΝΟΛΟ	18,0 δισ. δρχ	7,0 δισ. δρχ	25 δισ. δρχ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4**ΔΙΑΝΟΜΗ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Α.Σ.Ο ΑΝΑ ΝΟΜΟ**

Α/Α	ΝΟΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ
		ΣΚΟΣ - ΑΣΕ	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	
1	ΑΤΤΙΚΗΣ	2	-	2
2	ΑΧΑΪΑΣ	10	3	13
3	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1	1	2
4	ΗΛΕΙΑΣ	27	6	33
5	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	8	2	10
6	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	2	-	2
7	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	37	3	40
	ΣΥΝΟΛΟ	87	15	102

Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την δημοσίευση της διάλυσης, και για την εξυπηρέτηση του προϊόντος και την εφαρμογή των αντίστοιχων κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εθνικών υποχρεώσεων, διορίζεται διαχειριστικό συμβούλιο, αποτελούμενο από τον πρόεδρο της ΠΑ.ΣΕ.ΓΕΣ. και τους προέδρους των δέκα συνεταιριστικών οργανώσεων των αντίστοιχων περιοχών παραγωγής του προϊόντος για το χρονικό διάστημα μέχρι την σύσταση και λειτουργία της Ανώνυμης Συνεταιριστικής Εταιρίας. Το διαχειριστικό αυτό συμβούλιο παραδίδει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Συνεταιριστικής Εταιρίας μετά την σύστασή της.

Η μεταβίβαση της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Α.Σ.Ο. απαλλάσσεται από φόρους, τέλη, τέλη χαρτοσήμου, εισφορές, κρατήσεις ή δικαιώματα υπέρ του δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή οποιοδήποτε άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου καθώς και από τα τέλη μετεγγραφής.

Το ταμείο ασφάλισης προσωπικού του οργανισμού (Τ.Α.Π.Α.Σ.Ο.) που συστήθηκε με τον Ν. 2868/1922 και του οποίου το καταστατικό εγκρίθηκε με την 19233/27-11-1940 απόφαση του Υπουργού Εργασίας διαλύεται.

Με βάση το αποτέλεσμα της απογραφής που διενεργείται από την πενταμελή επιτροπή απογραφής και τον εκκαθαριστή, συντάσσεται πρωτόκολλο που παραδίδεται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το απομείναν προϊόν της εκκαθάρισης, διανέμεται κατά αναλογία στους δικαιούχους ασφαλισμένους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο Α.Σ.Ο. ιδρύθηκε με σκοπό να προστατέψει την παραγωγή και την εμπορία της σταφίδας. Η ανάγκη δημιουργίας του εμφανίστηκε κατά τα μέσα της δεκαετίας του '20, αφού πριν από αυτόν άλλοι οργανισμοί είχαν αποτύχει να ακολουθήσουν και να συμβάλουν στην ραγδαία ανάπτυξη που είχε το προϊόν αυτό κατά τις αρχές του 20ου αιώνα.

Η ανάπτυξη αυτή αυξήθηκε και βοήθησε σημαντικά τόσο την εθνική ελληνική οικονομία όσο και τις τοπικές οικονομίες και βασικός κινητήριοι άξονας της ήταν ο Α.Σ.Ο.

Οργάνωσε την παραγωγή της σταφίδας κατά ποιότητα, δημιούργησε υποκαταστήματα σε διάφορους νομούς, κλάδους, και μέτρα χρησιμοποίησης του προϊόντος κάνοντας έτσι πιο εύχρηστη και πιο ορθή την επεξεργασία της σταφίδας και ταυτόχρονα πέτυχε αύξηση στην κερδοφορία της με γεωμετρική πρόοδο.

Μεγάλο επίτευγμα του οργανισμού ήταν βέβαια η μείωση του κρατικού παρεμβατισμού σε τέτοιο ποσοστό ώστε το κράτος όσον αφορούσε την σταφίδα, κατέληξε να είναι απλός παρατηρητής και ο ηγέτης του εμπορίου της. Οι τιμές της καθορίζονταν από τον οργανισμό σύμφωνα με τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης και το κράτος παρενέβαινε μόνο σε εξαιρετικές και κρίσιμες περιπτώσεις.

Πρωταρχικός σκοπός του Α.Σ.Ο. ήταν η εξασφάλιση των παραγωγών. Ο οργανισμός όριζε κάθε έτος μια τιμή ασφαλείας για την αγορά της σταφίδας από τους εμπόρους. Έτσι λοιπόν αν οι έμποροι πρόσφεραν μικρότερη τιμή στους παραγωγούς από την τιμή ασφαλείας, τότε η παραγωγή μπορούσαν να διαθέσουν την παραγωγή τους στον Α.Σ.Ο εξασφαλίζοντας έτσι καλύτερο εισόδημα.

Ο Α.Σ.Ο. λειτουργούσε έτσι και σαν το βασικό ανταγωνιστή του ελεύθερου εμπορίου, αναγκάζοντας τους εμπόρους να δίνουν υψηλότερες τιμές στην σταφίδα προκειμένου να εξασφαλίσουν και αυτοί την απαραίτητη ποσότητα για επεξεργασία, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την οικονομική κατάσταση των παραγωγών, οι οποίοι ανάλογα με τις τιμές που ζητούσαν την σοδειά τους, επέλεγαν που θα διαθέσουν την παραγωγή τους.

Ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός κατόρθωσε μέσα σε λίγα χρόνια από την ίδρυση του να γίνει μια οργανωμένη επιχείρηση με συγκροτημένα τμήματα, ηγεσία, αποθήκες, μηχανολογικό εξοπλισμό κ.α. Εξασφάλισε έμπειρο εργατικό δυναμικό, λογιστές, γεωπόνους, χημικούς, αποθηκάρους και απλούς υπαλλήλους.

Δυστυχώς μετά το τέλος της δεκαετίας του '80, ο Α.Σ.Ο. μη μπορώντας να ακολουθήσει τις ραγδαίες εξελίξεις της αγοράς άρχισε αν παρουσιάζει σοβαρά δείγματα παρακμής.

Η κατάσταση που επικράτησε από τις αρχές τις δεκαετίας του '90, στην παραγωγή και εμπορία σταφίδας, παρουσίασε σοβαρά προβλήματα εξαιτίας κυρίως της έλλειψης του ανταγωνισμού. Η νέα Κοινοτική Αγροτική Πολιτική έχοντας ως σκοπό την κατάργηση της

προστασίας του παραγωγού, οδήγησε σε υποβάθμιση του προϊόντος και μεταφορά των οικονομικών ενισχύσεων από το προϊόν στην μονάδα εκμετάλλευσης, δηλαδή από την παραγωγή στην καλλιεργούμενη έκταση.

Το γεγονός αυτό, αποτέλεσε επιπλέον κίνδυνο για την σταφιδοπαραγωγή, με αποτέλεσμα ο Α.Σ.Ο. να πολεμηθεί τόσο από την πολιτεία όσο και από τους παραγωγούς.

Ταυτόχρονα, ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός, υπήρξε θύμα κομματικής εκμετάλλευσης με αναρίθμητους διορισμούς, ενώ παρατηρήθηκαν και φαινόμενα κατάχρησης περιουσίας του.

Πιθανόν αν είχαν εξαλειφθεί αυτές οι παρεμβάσεις και υπήρχε αξιοκρατική και αναπόσπαστη από τις εκάστοτε κυβερνήσεις διοίκηση, καθώς και εντονότερος έλεγχος είτε πριν από τις αποφάσεις είτε μετά για την ανίχνευση και διόρθωση τυχόν λαθών, ο Α.Σ.Ο. να μπορούσε να διατηρηθεί στο προσκήνιο της ελληνικής οικονομίας πολύ περισσότερο χρονικό διάστημα και να προσέφερε ακόμα περισσότερα εφόδια στην παραγωγή και εμπορία της σταφίδας.

Φυσικό επακόλουθο όλων των παραπάνω ήταν η απόφαση για την οριστική διάλυση του οργανισμού (1998).

Ανάδοχοι του Α.Σ.Ο. αποτελούν σήμερα οι Συνεταιριστικές Ενώσεις.

Δυστυχώς όμως σήμερα παρατηρείται απομάκρυνση από την καλλιέργεια της σταφίδας και διέξοδο των παραγωγών σε άλλες καλλιέργειες για την αύξηση του εισοδήματός τους.

Ο Α.Σ.Ο. υπήρξε πρωτοστάτης στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας με ριζοσπαστικές ιδέες και μεγάλο τζίρο από την διαχείριση της σταφίδας. Τα τελευταία όμως χρόνια πριν από την διάλυση του παρουσιάστηκαν προβλήματα, λόγω μη παρακολούθησης και προσαρμογής στις νέες εξελίξεις.

Εν κατακλείδι, ο Α.Σ.Ο. προσέφερε τις υπηρεσίες του τόσο στην σταφίδα, όσο και στην εθνική οικονομία για οχτώ δεκαετίες με όλα τα θετικά και τα αρνητικά που είχε η παρουσία του στον χώρο αυτό. Θεωρείται από τους πρωτοπόρους στην οργάνωση του εμπορίου και των εξαγωγών και τα στοιχεία που άφησε σαν κληρονομιά στους νεώτερους παρόμοιους οργανισμούς, θα μπορέσουν να βοηθήσουν για την ορθότερη οργάνωση και καλύτερη ανάπτυξη τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σιμωνίδη Β., " Ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός και οι εργασίες του κατά το πρώτο έτος 1925-1926", Αθήνα 1927.

Λουκά Λ., " Έκθεση του Διευθυντή Υπηρεσιών του Α.Σ.Ο. για τον απολογισμό του σταφιδικού έτους 1960-1961", Πάτρα 1962.

Φωτόπουλου Κ., " Εκθέσεις του Διευθυντή Υπηρεσιών του Α.Σ.Ο. για τους απολογισμούς των σταφιδικών ετών 1962-1963, 1963-1964, 1964-1965, 1974-1975, 1976-1977, 1977-1978, 1978-1979, 1980-1981, 1981-1982, 1982-1983, 1983-1984, 1984-1985, 1985-1986, 1986-1987, 1987-1988".

Φωτόπουλου Κ., " Σχέδιον Κωδικοποίησης των ισχυουσών διατάξεων περί Α.Σ.Ο. και κορινθιακής σταφίδος", Πάτρα 1977.

Πάπυρος Λαρούς, Εγκυκλοπαίδεια Μπριτάνικα.

Αρχείο Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού Αιγίου.

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, Τεύχος 1^ο, Αριθμός Φύλλου 242, Αθήνα 1/12/97.

